

www.turkishstudies.net/religion

Turkish Studies - Comparative Religious Studies

eISSN: 2667-5544

Research Article /Araştırma Makalesi

ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY

Gender Perception and Multiculturalism Attitudes: A Study on Amasya University Students

*Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Çokkültürlülük Tutumu: Amasya Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma**

Mediha Duygu Özer Duran** - Nazan Kahraman*** - Emrah Koparan****

Abstract: Gender equality and cultural diversity have generally been examined as independent variables in the literature, while the interaction between these two domains and their intersectional dimension have received insufficient attention. Therefore, this study, which aims to examine the relationship between university students' multiculturalism attitudes and gender perceptions, seeks to address a gap in the literature. The research was conducted using a quantitative approach and employed a correlational survey design. Data were collected from 795 students enrolled at Amasya University during the 2023–2024 academic year, selected through stratified sampling. The Gender Perception Scale (GPS) and the Multiculturalism Attitude Scale (MAS) were used as data collection instruments. The data were analyzed using Jamovi software. The findings revealed a

* - Amasya University Ethics Committee for Research Approval from the Ethics Committee was obtained pursuant to Decision No. 155019 dated October 11, 2023.

Araştırma için Amasya Üniversitesi etik kurulu 11.10.2023 tarihli 155019 sayılı kararına göre etik kurul izni alınmıştır.

- This study is derived from the Master's Thesis titled "Evaluation of the Relationship Between University Students' Perceptions of Multiculturalism and Gender," completed in 2025 at the Department of Women and Family Studies, Institute of Social Sciences, Amasya University.

Bu çalışma Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kadın ve Aile Araştırmaları Anabilim Dalında 2025'te tamamlanan "Üniversite Öğrencilerinin Çokkültürlülük ve Toplumsal Cinsiyet Algıları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi" başlıklı Yüksek Lisans Tezi'nden üretilmiştir.

** Master's Student, Amasya University, Institute of Social Sciences, Department of Women and Family Studies

Yüksek Lisans Öğrencisi, Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kadın ve Aile Araştırmaları Anabilim Dalı

ORCID <https://orcid.org/0009-0002-9739-4001>

ozer.mduygu@gmail.com

***Corresponding Author: Assoc. Prof. Dr., Amasya University Faculty of Education, Department of Social Studies Education.

Sorumlu Yazar: Doç. Dr. Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı.

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-1001-2243>

nazkahraman@gmail.com

****Assoc. Prof. Dr. Amasya University, Merzifon Faculty of Economics and Administrative Sciences, Aviation Management

Doç. Dr. Amasya Üniversitesi Merzifon İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Havacılık Yönetimi

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-9131-9794>

emrah.koparan@amasya.edu.tr

Cite as/ Atıf: Özer Duran, M. D. & Kahraman, N & Koparan, E. (2026). Gender perception and multiculturalism attitudes: A study on Amasya University students / Toplumsal cinsiyet algısı ve çokkültürlülük tutumu: Amasya Üniversitesi öğrencileri üzerine bir araştırma. *Turkish Studies-Comparative Religious Studies*, 21(Ö1), 1289-1340. [Special Issues Dedicated to Prof. Dr. Mahmut Özer]. Ankara Bilim University Publications. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.89660>

Received/Geliş: 02 April/Nisan 2026

Accepted/Kabul: 15 September/Eylül 2026

Published/Yayın: 20 September/Eylül 2026

Checked by plagiarism software

positive and statistically significant relationship between gender perception and multicultural attitudes ($r = .602, p < .001$). Among the subdimensions of multicultural attitudes, anxiety, tolerance, and discrimination significantly predicted gender perception, whereas richness and threat were not significant predictors. In addition, among the demographic variables, gender had a strong effect on gender perception, while ethnicity did not have a statistically significant effect. Overall, the study demonstrates that egalitarian attitudes among university students develop as complementary and intersectional constructs. Accordingly, gender equality and intercultural sensitivity in universities should not be addressed as separate domains, but rather considered together within a holistic framework grounded in human rights and social justice.

Keywords: Sociology, Gender Perception, Multicultural Attitudes, University Students, Equality.

Öz: Literatürde toplumsal cinsiyet eşitliği ve kültürel çeşitlilik, çoğunlukla birbirinden bağımsız değişkenler olarak incelenmekte; bu iki kavrayışın karşılıklı etkileşimi ve kesişimsel boyutu yeterince ele alınmamaktadır. Bu nedenle üniversite öğrencilerinin çokkültürlülük tutumları ile toplumsal cinsiyet algıları arasındaki ilişkinin incelenmesini amaçlayan bu çalışma literatürdeki bir boşluğu dolduracaktır. Araştırma nicel yöntemle yürütülmüş ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Veriler 2023–2024 eğitim-öğretim yılında Amasya Üniversitesi’nde öğrenim gören öğrencilerden tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilen 795 katılımcıdan toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (TCAÖ) ile Çokkültürlülük Tutum Ölçeği (ÇTÖ) kullanılmıştır. Veriler Jamovi programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Araştırmanın bulguları, toplumsal cinsiyet algısı ile çokkültürlülük tutumu arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir ($r = 0,602, p < .001$). Çokkültürlülük tutumunun alt boyutlarından kaygı, tahammül ve ayrımcılık değişkenlerinin toplumsal cinsiyet algısını anlamlı biçimde yordadığı; zenginlik ve tehdit alt boyutlarının ise anlamlı bir yordayıcı olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca, demografik değişkenlerden cinsiyetin toplumsal cinsiyet algısı üzerinde güçlü bir etkisi olduğu; etnik kökenin ise anlamlı bir etkisinin bulunmadığı saptanmıştır. Sonuç olarak çalışma, üniversite öğrencilerinde eşitlikçi tutumların birbirini tamamlayan ve kesişimsel biçimde gelişen yapılar olduğunu yani üniversitelerde toplumsal cinsiyet eşitliği ve kültürlerarası duyarlılığın birbirinden ayrı alanlar olarak değil; bütüncül bir insan hakları ve sosyal adalet perspektifiyle birlikte ele alınması gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyoloji, Toplumsal Cinsiyet Algısı, Çokkültürlülük Tutumu, Üniversite Öğrencileri, Eşitlik.

Structured Abstract:**Purpose of the Research**

The purpose of this study is to examine the relationship between university students' multiculturalism attitudes and their gender perceptions. The study analyzes the extent to which multiculturalism attitudes predict students' gender perceptions while controlling for demographic variables. It aims to reveal how attitudes toward differences are related to perceptions of gender equality and to evaluate this relationship within the context of higher education from a social justice perspective.

Conceptual Framework

Gender and multiculturalism are two fundamental concepts that shape individuals' positions within social life and play a determining role in the formation of social inequalities. Gender refers to the idea that the roles of femininity and masculinity are shaped by socially constructed norms, expectations, and behavioral patterns rather than biological differences (Butler, 2017). Multiculturalism, on the other hand, is considered an approach that recognizes the coexistence of different cultural, ethnic, linguistic, and social groups and advocates for the acknowledgment of these differences within social life (Parekh, 2000).

The relationship between gender and multiculturalism is evaluated within the framework of intersectionality. According to Crenshaw (1989), individuals experience social realities simultaneously through multiple social categories such as gender, ethnicity, class, and cultural belonging. This situation may lead to the emergence of multilayered inequalities in different cultural contexts. Furthermore, developing positive attitudes toward differences is associated with the internalization of democratic values and the understanding of equality (Allport, 1954; Connell, 2009).

Universities are important social environments where individuals from diverse cultural backgrounds come together and where attitudes are reshaped through social interaction. Therefore, examining the relationship between university students' multicultural attitudes and gender perceptions is significant for the development of inclusive educational policies (Gurin et al., 2002).

Method

This study employed a correlational survey model, one of the quantitative research methods. Data were collected from students enrolled at Amasya University during the 2023–2024 academic year. The sample consisted of 795 participants selected through proportional stratified sampling according to educational level. Data were collected using the Demographic Information Form, the Gender Perception Scale (Altınova & Duyan, 2013), and the Multiculturalism Attitude Scale (Özgen & Köşker, 2019).

Jamovi 2.6.26 software was used for data analysis. Descriptive statistics, Pearson correlation analysis, and multiple linear regression analysis were conducted. The significance level was accepted as $p < .05$.

Findings

The findings of the study indicated a positive and statistically significant relationship between students' multicultural attitudes and gender perceptions.

A strong relationship was found between the total multiculturalism attitude score and gender perception ($r = .602$, $p < .001$). This result suggests that students with more positive attitudes toward multiculturalism coexistence tend to have more egalitarian gender perceptions.

When the subdimensions were examined, significant relationships were found between gender perception and Anxiety ($r = .613$, $p < .001$), Tolerance ($r = .419$, $p < .001$), Discrimination ($r = .464$, $p < .001$), Richness ($r = .246$, $p < .001$), and Threat ($r = .171$, $p < .001$).

Regression analyses revealed that Anxiety ($\beta = .385$, $p < .001$), Tolerance ($\beta = .147$, $p < .001$), and Discrimination ($\beta = .232$, $p < .001$) were significant predictors of gender perception.

Regarding demographic variables, male students were found to have significantly lower gender perception scores than female students. Ethnicity was not found to be a significant predictor.

Conclusion and Recommendations

The findings of the study demonstrate that multicultural attitudes and gender perceptions are two closely related attitudinal domains among university students. In particular, multicultural attitude components such as tolerance and awareness of discrimination were found to be strongly associated with more egalitarian gender perceptions. This suggests that gender equality and multicultural awareness cannot be addressed independently and should instead be evaluated holistically on the basis of social justice, inclusivity, and equal citizenship.

Accordingly, it is recommended that universities implement integrated educational programs based on gender equality and multiculturalism, include more human rights and anti-discrimination content in curricula, and develop practices that increase students' interaction with diverse cultural groups. Furthermore, future studies should conduct comparative research across different universities, examine this relationship more comprehensively through longitudinal and mixed-method designs, and include variables such as socioeconomic status, cultural capital, and campus participation in further research.

Keywords: Sociology, Gender Perception, Multicultural Attitudes, University Students, Equality.

ملخص منظم :

الغرض من البحث

يهدف هذا البحث إلى دراسة العلاقة بين مواقف طلاب الجامعات تجاه التعددية الثقافية وتصوراتهم بشأن النوع الاجتماعي. وتحلل الدراسة مدى قدرة مواقف التعددية الثقافية على التنبؤ بتصورات الطلاب بشأن النوع الاجتماعي، مع التحكم في المتغيرات الديموغرافية. وتهدف الدراسة إلى الكشف عن كيفية ارتباط المواقف تجاه الاختلافات بتصورات المساواة بين الجنسين، وتقييم هذه العلاقة في سياق التعليم العالي من منظور العدالة الاجتماعية.

الإطار المفاهيمي

يُعد الجندر والتعددية الثقافية مفهومين أساسيين يشكلان مواقف الأفراد في الحياة الاجتماعية ويلعبان دوراً حاسماً في تكوين التفاوتات الاجتماعية. يشير الجندر إلى فكرة أن أدوار الأنوثة والذكورة تتشكل من خلال المعايير والتوقعات وأنماط السلوك المبنية اجتماعياً، وليس من أما التعددية الثقافية، فهي تُعتبر نهجاً يعترف بتعايش المجموعات الثقافية والعرقية واللغوية (Butler, 2017). خلال الاختلافات البيولوجية (Parekh, 2000) والاجتماعية المختلفة، ويدعو إلى الاعتراف بهذه الاختلافات في الحياة الاجتماعية.

يتم تقييم العلاقة بين النوع الاجتماعي والتعددية الثقافية في إطار التقاطعية. وفقاً لـ كرينشو (1989)، يعيش الأفراد الواقع الاجتماعي في آن واحد من خلال فئات اجتماعية متعددة مثل النوع الاجتماعي، والعرق، والطبقة الاجتماعية، والانتماء الثقافي. وقد يؤدي هذا الوضع إلى ظهور أوجه عدم المساواة متعددة الطبقات في سياقات ثقافية مختلفة. علاوة على ذلك، يرتبط تنمية المواقف الإيجابية تجاه الاختلافات باستيعاب القيم الديمقراطية وفهم المساواة (ألبرت، 1954؛ كوني، 2009).

تُعد الجامعات بيئات اجتماعية مهمة يجتمع فيها أفراد من خلفيات ثقافية متنوعة، وحيث تُعاد صياغة المواقف من خلال التفاعل الاجتماعي. ولذلك، فإن دراسة العلاقة بين المواقف المتعددة الثقافات لدى طلاب الجامعات وتصوراتهم الجنسانية أمر مهم لتطوير سياسات (Gurin et al., 2002) تعليمية شاملة.

المنهجية

اعتمدت هذه الدراسة نموذج المسح الارتباطي، وهو إحدى طرق البحث الكمي. تم جمع البيانات من الطلاب المسجلين في جامعة أماسيا خلال العام الدراسي 2023-2024. تألفت العينة من 795 مشاركاً تم اختيارهم من خلال العينات الطبقية النسبية وفقاً للمستوى التعليمي و«مقياس» (Altınova & Duyan, 2013) «تم جمع البيانات باستخدام «نموذج المعلومات الديموغرافية»، و«مقياس تصورات الجنس» (Özgen & Köşker, 2019) «المواقف تجاه التعددية الثقافية».

لتحليل البيانات. وأُجريت الإحصاءات الوصفية، وتحليل ارتباط بيرسون، وتحليل الانحدار الخطي Jamovi 2.6.26 استخدم برنامج p < .05. تم قبول مستوى الدلالة الإحصائية عند

النتائج

أشارت نتائج الدراسة إلى وجود علاقة إيجابية وذات دلالة إحصائية بين مواقف الطلاب تجاه التعددية الثقافية وتصوراتهم الجنسانية. $r = .602$ ، $p < .001$ وقد تم العثور على علاقة قوية بين المجموع الكلي لدرجات المواقف تجاه التعددية الثقافية والتصورات الجنسانية وتشير هذه النتيجة إلى أن الطلاب الذين يتبنون مواقف أكثر إيجابية تجاه التعايش في بيئة متعددة الثقافات يميلون إلى تبني تصورات (0.001). جنسانية أكثر مساواة.

($r = 0.613, p < 0.001$)، وعند فحص الأبعاد الفرعية، تم العثور على علاقات ذات دلالة إحصائية بين تصورات الجنس والقلق ($r = 0.419, p < 0.001$)، والتمييز ($r = 0.464, p < 0.001$)، والثراء ($r = 0.246, p < 0.001$)، والتهديد ($r = 0.171, p < 0.001$). ($\beta = 0.232, p < 0.001$)، والتمييز ($\beta = 0.147, p < 0.001$)، والتسامح ($\beta = 0.385, p < 0.001$) وكشفت تحليلات الانحدار أن القلق كانت متغيرات تنبؤية ذات دلالة إحصائية لتصور الجنس ($p < 0.001$)

وفيما يتعلق بالمتغيرات الديموغرافية، تبين أن الطلاب الذكور سجلوا درجات أقل بشكل ذي دلالة إحصائية في تصورات الجنس مقارنة بالطلقات. ولم يتبين أن العرق يمثل متغيراً تنبؤياً ذي دلالة إحصائية

الاستنتاجات والتوصيات

تُظهر نتائج الدراسة أن المواقف تجاه التعددية الثقافية وتصورات الجنس هما مجالان سلوكيان وثيقا الارتباط بين طلاب الجامعات وعلى وجه الخصوص، تبين أن مكونات المواقف تجاه التعددية الثقافية، مثل التسامح والوعي بالتمييز، ترتبط ارتباطاً وثيقاً بتصورات جنسانية أكثر مساواة. ويشير هذا إلى أن المساواة بين الجنسين والوعي بالتعددية الثقافية لا يمكن معالجتهما بشكل منفصل، بل ينبغي تقييمهما بشكل شامل على أساس العدالة الاجتماعية والشمولية والمساواة في المواطنة

وبناءً على ذلك، يُوصى بأن تنفذ الجامعات برامج تعليمية متكاملة تستند إلى المساواة بين الجنسين والتعددية الثقافية، وأن تدرج المزيد من محتوى حقوق الإنسان ومكافحة التمييز في المناهج الدراسية، وأن تطور ممارسات تزيد من تفاعل الطلاب مع المجموعات الثقافية المتنوعة علاوة على ذلك، ينبغي أن تجري الدراسات المستقبلية أبحاثاً مقارنة عبر جامعات مختلفة، وأن تدرس هذه العلاقة بشكل أكثر شمولية من خلال تصميمات أبحاث طويلة ومختلطة المنهج، وأن تدرج متغيرات مثل الوضع الاجتماعي-الاقتصادي، ورأس المال الثقافي، والمشاركة في الحياة الجامعية في الأبحاث اللاحقة

الكلمات المفتاحية: علم الاجتماع، التصورات الجنسانية، المواقف تجاه التعددية الثقافية، طلاب الجامعات، المساواة

Résumé Structuré:

Objectif de la recherche

L'objectif de cette étude est d'examiner la relation entre les attitudes des étudiants universitaires à l'égard du multiculturalisme et leurs perceptions du genre. L'étude analyse dans quelle mesure les attitudes à l'égard du multiculturalisme permettent de prédire les perceptions des étudiants en matière de genre, tout en tenant compte des variables démographiques. Elle vise à mettre en évidence le lien entre les attitudes face aux différences et les perceptions de l'égalité entre les genres, ainsi qu'à évaluer cette relation dans le contexte de l'enseignement supérieur sous l'angle de la justice sociale.

Cadre conceptuel

Le genre et le multiculturalisme sont deux concepts fondamentaux qui façonnent les positions des individus dans la vie sociale et jouent un rôle déterminant dans la formation des inégalités sociales. Le genre renvoie à l'idée que les rôles de la féminité et de la masculinité sont façonnés par des normes, des attentes et des schémas comportementaux socialement construits plutôt que par des différences biologiques (Butler, 2017). Le multiculturalisme, quant à lui, est considéré comme une approche qui reconnaît la coexistence de différents groupes culturels, ethniques, linguistiques et sociaux et prône la prise en compte de ces différences au sein de la vie sociale (Parekh, 2000).

La relation entre le genre et le multiculturalisme est évaluée dans le cadre de l'intersectionnalité. Selon Crenshaw (1989), les individus font l'expérience des réalités sociales simultanément à travers de multiples catégories sociales telles que le genre, l'ethnicité, la classe sociale et l'appartenance culturelle. Cette situation peut conduire à l'émergence d'inégalités à plusieurs niveaux dans différents contextes culturels. De plus, le développement d'attitudes positives envers les différences est associé à l'intériorisation des valeurs démocratiques et à la compréhension de l'égalité (Allport, 1954 ; Connell, 2009).

Les universités constituent des environnements sociaux importants où se côtoient des individus issus de divers horizons culturels et où les attitudes se façonnent à travers l'interaction sociale. Par conséquent, l'examen de la relation entre les attitudes multiculturelles des étudiants universitaires et leurs perceptions du genre revêt une importance particulière pour l'élaboration de politiques éducatives inclusives (Gurin et al., 2002).

Méthode

Cette étude a utilisé un modèle d'enquête corrélationnelle, l'une des méthodes de recherche quantitative. Les données ont été recueillies auprès d'étudiants inscrits à l'université d'Amasya au cours de

l'année universitaire 2023–2024. L'échantillon était composé de 795 participants sélectionnés par échantillonnage stratifié proportionnel en fonction du niveau d'études. Les données ont été recueillies à l'aide du formulaire d'informations démographiques, de l'échelle de perception du genre (Altınova & Duyan, 2013) et de l'échelle d'attitudes multiculturelles (Özgen & Köşker, 2019).

Le logiciel Jamovi 2.6.26 a été utilisé pour l'analyse des données. Des statistiques descriptives, une analyse de corrélation de Pearson et une analyse de régression linéaire multiple ont été réalisées. Le seuil de signification retenu était de $p < 0,05$.

Résultats

Les résultats de l'étude ont mis en évidence une relation positive et statistiquement significative entre les attitudes des étudiants à l'égard de la multiculturalité et leurs perceptions du genre.

Une relation forte a été observée entre le score total d'attitude à l'égard de la multiculturalité et la perception du genre ($r = 0,602$, $p < 0,001$). Ce résultat suggère que les étudiants ayant des attitudes plus positives envers la coexistence multiculturelle ont tendance à avoir des perceptions du genre plus égalitaires.

L'examen des sous-dimensions a permis de mettre en évidence des relations significatives entre la perception des genres et l'anxiété ($r = 0,613$, $p < 0,001$), la tolérance ($r = 0,419$, $p < 0,001$), la discrimination ($r = 0,464$, $p < 0,001$), la richesse ($r = 0,246$, $p < 0,001$) et la menace ($r = 0,171$, $p < 0,001$).

Les analyses de régression ont révélé que l'anxiété ($\beta = 0,385$, $p < 0,001$), la tolérance ($\beta = 0,147$, $p < 0,001$) et la discrimination ($\beta = 0,232$, $p < 0,001$) étaient des prédicteurs significatifs de la perception du genre.

En ce qui concerne les variables démographiques, il a été constaté que les étudiants de sexe masculin présentaient des scores de perception du genre significativement plus faibles que les étudiantes. L'origine ethnique ne s'est pas révélée être un prédicteur significatif.

Conclusion et recommandations

Les résultats de l'étude démontrent que les attitudes envers le multiculturalisme et les perceptions du genre constituent deux domaines actitudinaux étroitement liés chez les étudiants universitaires. En particulier, il a été constaté que certaines composantes de l'attitude envers le multiculturalisme, telles que la tolérance et la prise de conscience de la discrimination, étaient fortement associées à des perceptions du genre plus égalitaires. Cela suggère que l'égalité entre les sexes et la sensibilisation au multiculturalisme ne peuvent être abordées indépendamment l'une de l'autre et doivent au contraire être évaluées de manière holistique sur la base de la justice sociale, de l'inclusivité et de l'égalité citoyenne.

En conséquence, il est recommandé que les universités mettent en œuvre des programmes éducatifs intégrés fondés sur l'égalité entre les sexes et le multiculturalisme, intègrent davantage de contenus relatifs aux droits de l'homme et à la lutte contre la discrimination dans les programmes d'études, et développent des pratiques favorisant l'interaction des étudiants avec des groupes culturels diversifiés. En outre, les études futures devraient mener des recherches comparatives entre différentes universités, examiner cette relation de manière plus exhaustive à l'aide de designs longitudinaux et de méthodes mixtes, et inclure des variables telles que le statut socio-économique, le capital culturel et la participation à la vie du campus dans leurs recherches ultérieures.

Mots-clés: Sociologie, perception des genres, attitudes multiculturelles, étudiants universitaires, égalité.

Resumen Estructurado:

Objetivo de la investigación

El objetivo de este estudio es examinar la relación entre las actitudes de los estudiantes universitarios hacia la multiculturalidad y sus percepciones sobre el género. El estudio analiza en qué medida las actitudes hacia la multiculturalidad predicen las percepciones de los estudiantes sobre el género, controlando al mismo tiempo las variables demográficas. Pretende revelar cómo las actitudes hacia las diferencias se relacionan con

las percepciones sobre la igualdad de género y evaluar esta relación en el contexto de la educación superior desde una perspectiva de justicia social.

Marco conceptual

El género y el multiculturalismo son dos conceptos fundamentales que determinan las posiciones de las personas en la vida social y desempeñan un papel decisivo en la formación de las desigualdades sociales. El género se refiere a la idea de que los roles de la feminidad y la masculinidad están determinados por normas, expectativas y patrones de comportamiento construidos socialmente, más que por diferencias biológicas (Butler, 2017). El multiculturalismo, por su parte, se considera un enfoque que reconoce la coexistencia de diferentes grupos culturales, étnicos, lingüísticos y sociales, y aboga por el reconocimiento de estas diferencias en la vida social (Parekh, 2000).

La relación entre género y multiculturalismo se evalúa en el marco de la interseccionalidad. Según Crenshaw (1989), las personas experimentan las realidades sociales de forma simultánea a través de múltiples categorías sociales, como el género, la etnia, la clase y la pertenencia cultural. Esta situación puede dar lugar a la aparición de desigualdades en múltiples niveles en distintos contextos culturales. Además, el desarrollo de actitudes positivas hacia las diferencias se asocia con la interiorización de los valores democráticos y la comprensión de la igualdad (Allport, 1954; Connell, 2009).

Las universidades son entornos sociales importantes en los que se reúnen personas de diversos orígenes culturales y donde las actitudes se reconfiguran a través de la interacción social. Por lo tanto, examinar la relación entre las actitudes multiculturales de los estudiantes universitarios y sus percepciones de género resulta significativo para el desarrollo de políticas educativas inclusivas (Gurin et al., 2002).

Método

Este estudio empleó un modelo de encuesta correlacional, uno de los métodos de investigación cuantitativa. Los datos se recopilaron entre los estudiantes matriculados en la Universidad de Amasya durante el curso académico 2023-2024. La muestra estuvo compuesta por 795 participantes seleccionados mediante un muestreo estratificado proporcional según el nivel educativo. Los datos se recopilaron mediante el Formulario de Información Demográfica, la Escala de Percepción de Género (Altınova y Duyan, 2013) y la Escala de Actitudes Multiculturales (Özgen y Köşker, 2019).

Para el análisis de los datos se utilizó el software Jamovi 2.6.26. Se llevaron a cabo análisis estadísticos descriptivos, análisis de correlación de Pearson y análisis de regresión lineal múltiple. Se aceptó como nivel de significación $p < 0,05$.

Resultados

Los resultados del estudio indicaron una relación positiva y estadísticamente significativa entre las actitudes de los estudiantes hacia la multiculturalidad y sus percepciones de género.

Se observó una fuerte relación entre la puntuación total de la actitud hacia la multiculturalidad y la percepción de género ($r = 0,602$; $p < 0,001$). Este resultado sugiere que los estudiantes con actitudes más positivas hacia la convivencia multicultural tienden a tener percepciones de género más igualitarias.

Al examinar las subdimensiones, se encontraron relaciones significativas entre la percepción de género y la ansiedad ($r = 0,613$, $p < 0,001$), la tolerancia ($r = 0,419$, $p < 0,001$), la discriminación ($r = 0,464$; $p < 0,001$), la riqueza ($r = 0,246$; $p < 0,001$) y la amenaza ($r = 0,171$; $p < 0,001$).

Los análisis de regresión revelaron que la ansiedad ($\beta = 0,385$; $p < 0,001$), la tolerancia ($\beta = 0,147$; $p < 0,001$) y la discriminación ($\beta = 0,232$; $p < 0,001$) eran predictores significativos de la percepción de género.

En cuanto a las variables demográficas, se observó que los estudiantes varones presentaban puntuaciones de percepción de género significativamente más bajas que las de las estudiantes. No se encontró que el origen étnico fuera un predictor significativo.

Conclusión y recomendaciones

Los resultados del estudio demuestran que las actitudes hacia la multiculturalidad y las percepciones de género son dos ámbitos actitudinales estrechamente relacionados entre los estudiantes universitarios. En particular, se observó que los componentes de la actitud hacia la multiculturalidad, como la tolerancia y la

conciencia de la discriminación, estaban fuertemente asociados con percepciones de género más igualitarias. Esto sugiere que la igualdad de género y la conciencia multicultural no pueden abordarse de forma independiente, sino que deben evaluarse de manera holística sobre la base de la justicia social, la inclusividad y la ciudadanía en igualdad de condiciones.

En consecuencia, se recomienda que las universidades pongan en marcha programas educativos integrados basados en la igualdad de género y el multiculturalismo, incluyan más contenidos sobre derechos humanos y lucha contra la discriminación en los planes de estudios, y desarrollen prácticas que aumenten la interacción de los estudiantes con grupos culturales diversos. Además, los estudios futuros deberían llevar a cabo investigaciones comparativas entre diferentes universidades, examinar esta relación de forma más exhaustiva mediante diseños longitudinales y de métodos mixtos, e incluir variables como la situación socioeconómica, el capital cultural y la participación en la vida universitaria en futuras investigaciones.

Palabras clave: Sociología, percepción de género, actitudes hacia la multiculturalidad, estudiantes universitarios, igualdad.

结构化摘要:

研究目的

本研究旨在探讨大学生的多元文化态度与其性别认知之间的关系。研究在控制人口统计变量的情况下,分析多元文化态度在多大程度上能够预测学生的性别认知。本研究旨在揭示对差异的态度如何与性别平等的认知相关,并从社会正义的角度出发,在高等教育背景下评估这种关系。

概念框架

性别与多元文化主义是两个根本性概念,它们塑造了个体在社会生活中的立场,并在社会不平等的形成中起着决定性作用。性别是指女性气质和男性气质的角色是由社会建构的规范、期望和行为模式所塑造的,而非由生物差异决定的(Butler, 2017)。另一方面,多元文化主义被视为一种承认不同文化、族裔、语言和社会群体共存,并倡导在社会生活中认可这些差异的方法(Parekh, 2000)。

本文在交织性框架下探讨性别与多元文化主义之间的关系。根据克伦肖(Crenshaw, 1989)的观点,个体同时通过性别、族裔、阶级和文化归属等多重社会类别来体验社会现实。这种情况可能导致在不同的文化语境中出现多层次的不平等。此外,对差异抱有积极态度与民主价值观的内化以及对平等的理解密切相关(Allport, 1954; Connell, 2009)。

大学是重要的社会环境,来自不同文化背景的个体在此汇聚,并通过社会互动重塑自身态度。因此,探讨大学生的多元文化态度与性别认知之间的关系,对于制定包容性教育政策具有重要意义(Gurin 等, 2002)。

方法

本研究采用相关性调查模型,这属于定量研究方法之一。数据采集自2023–2024学年度就读于阿马西亚大学的学生。样本由795名参与者组成,通过按教育水平进行的比例分层抽样法选取。数据收集工具包括《人口统计信息表》、《性别认知量表》(Altınova & Duyan, 2013)以及《多元文化态度量表》(Özgen & Köşker, 2019)。

数据分析采用Jamovi 2.6.26软件,进行了描述性统计、皮尔逊相关分析及多元线性回归分析。本研究采用 $p < .05$ 作为显著性水平。

研究结果

研究结果表明,学生的多元文化态度与性别认知之间存在正相关且具有统计学意义。

多元文化态度总分与性别认知之间存在显著相关关系 ($r = .602$, $p < .001$)。这一结果表明, 对多元文化共存持更积极态度的学生, 往往具有更平等的性别认知。

在考察各子维度时, 发现性别认知与“焦虑” ($r = 0.613$, $p < 0.001$)、“宽容” ($r = 0.419$, $p < 0.001$)、歧视 ($r = .464$, $p < .001$)、丰富性 ($r = .246$, $p < .001$)以及威胁感 ($r = .171$, $p < .001$)之间均存在显著关联。

回归分析表明, 焦虑 ($\beta = .385$, $p < .001$)、包容性 ($\beta = .147$, $p < .001$)和歧视性 ($\beta = .232$, $p < .001$)是性别认知的显著预测因子。

就人口统计变量而言, 研究发现男学生的性别认知得分显著低于女学生。种族并非显著预测因子。

结论与建议

本研究结果表明, 多元文化态度与性别认知是大学生中两个密切相关的态度领域。特别是, 多元文化态度的组成部分(如宽容度和对歧视的认知)与更平等的性别认知存在强烈关联。这表明, 性别平等与多元文化意识不能孤立看待, 而应基于社会正义、包容性和平等公民权进行整体评估。

因此, 建议各高校实施以性别平等和多元文化主义为基础的综合教育项目, 在课程中纳入更多人权和反歧视内容, 并制定相关措施以增加学生与多元文化群体的互动。此外, 未来研究应开展跨高校的比较研究, 通过纵向研究和混合研究方法更全面地考察这一关系, 并在后续研究中纳入社会经济地位、文化资本和校园参与度等变量。

关键词: 社会学、性别认知、多元文化态度、大学生、平等。

Структурированное Резюме:

Цель исследования

Цель данного исследования заключается в изучении взаимосвязи между отношением студентов вузов к мультикультурализму и их представлениями о гендере. В ходе исследования анализируется, в какой степени отношение к мультикультурализму позволяет предсказать представления студентов о гендере с учетом демографических переменных. Исследование направлено на выявление связи между отношением к различиям и представлениями о гендерном равенстве, а также на оценку этой связи в контексте высшего образования с точки зрения социальной справедливости.

Концептуальная основа

Гендер и мультикультурализм — это два фундаментальных понятия, которые определяют позиции индивидуумов в социальной жизни и играют определяющую роль в формировании социальных неравенств. Гендер относится к представлению о том, что роли женственности и мужественности формируются социально сконструированными нормами, ожиданиями и моделями поведения, а не биологическими различиями (Батлер, 2017). Мультикультурализм, с другой стороны, рассматривается как подход, признающий сосуществование различных культурных, этнических, языковых и социальных групп и выступающий за признание этих различий в социальной жизни (Парекх, 2000).

Взаимосвязь между гендером и мультикультурализмом оценивается в рамках теории интерсекциональности. Согласно Креншоу (1989), люди одновременно переживают социальную реальность через призму множества социальных категорий, таких как гендер, этническая принадлежность, класс и культурная принадлежность. Такая ситуация может приводить к появлению многослойных форм неравенства в различных культурных контекстах. Кроме того, формирование позитивного отношения к различиям связано с усвоением демократических ценностей и пониманием равенства (Олпорт, 1954; Коннелл, 2009).

Университеты являются важными социальными средами, где собираются люди из разных культурных сред и где установления переосмысливаются в процессе социального взаимодействия. Поэтому изучение взаимосвязи между мультикультурными установками студентов университетов и их представлениями о гендере имеет важное значение для разработки инклюзивной образовательной политики (Gurin et al., 2002).

Метод

В данном исследовании использовалась корреляционная модель опроса, являющаяся одним из количественных методов исследования. Данные собирались среди студентов, обучающихся в Университете Амасьи в 2023–2024 учебном году. Выборка состояла из 795 участников, отобранных методом пропорциональной стратифицированной выборки в соответствии с уровнем образования. Сбор данных осуществлялся с помощью анкеты с демографической информацией, Шкалы гендерных представлений (Altınova & Duyan, 2013) и Шкалы отношения к мультикультурности (Özgen & Köşker, 2019).

Для анализа данных использовалось программное обеспечение Jamovi 2.6.26. Были проведены описательная статистика, корреляционный анализ по Пирсону и анализ множественной линейной регрессии. В качестве уровня значимости принималось $p < 0,05$.

Результаты

Результаты исследования показали наличие положительной и статистически значимой связи между отношением студентов к мультикультурности и их представлениями о гендере.

Была выявлена сильная связь между общим баллом по шкале отношения к мультикультурности и представлениями о гендере ($r = 0,602$, $p < 0,001$). Этот результат свидетельствует о том, что студенты, более позитивно относящиеся к сосуществованию в мультикультурной среде, как правило, придерживаются более эгалитарных представлений о гендере.

При анализе подкомпонентов были обнаружены значимые взаимосвязи между гендерными представлениями и «Тревожностью» ($r = 0,613$, $p < 0,001$), «Толерантностью» ($r = 0,419$, $p < 0,001$), дискриминацией ($r = 0,464$, $p < 0,001$), «богатством» ($r = 0,246$, $p < 0,001$) и «угрозой» ($r = 0,171$, $p < 0,001$).

Регрессионный анализ показал, что «Тревожность» ($\beta = 0,385$; $p < 0,001$), «Толерантность» ($\beta = 0,147$; $p < 0,001$) и «Дискриминация» ($\beta = 0,232$; $p < 0,001$) являются значимыми предикторами восприятия гендерных различий.

Что касается демографических переменных, то было установлено, что у студентов-мужчин показатели восприятия гендерных вопросов были значительно ниже, чем у студенток. Этническая принадлежность не оказалась значимым предиктором.

Выводы и рекомендации

Результаты исследования показывают, что отношение к мультикультурализму и восприятие гендерных вопросов представляют собой две тесно связанные сферы мировоззрения среди студентов вузов. В частности, было установлено, что такие компоненты отношения к мультикультурализму, как толерантность и осознание дискриминации, тесно связаны с более эгалитарным восприятием гендерных вопросов. Это свидетельствует о том, что гендерное равенство и мультикультурная осведомленность не могут рассматриваться изолированно, а должны оцениваться комплексно на основе принципов социальной справедливости, инклюзивности и равного гражданства.

Соответственно, университетам рекомендуется внедрять интегрированные образовательные программы, основанные на принципах гендерного равенства и мультикультурализма, включать в учебные планы больше материалов по правам человека и борьбе с дискриминацией, а также развивать практики, способствующие взаимодействию студентов с представителями различных культурных групп. Кроме того, в будущих исследованиях следует проводить сравнительные исследования в разных университетах, более всесторонне изучать эту взаимосвязь с помощью продольных исследований и методов, сочетающих различные подходы, а также включать в дальнейшие исследования такие

переменные, как социально-экономический статус, культурный капитал и активность в университетской жизни.

Ключевые слова: социология, гендерные представления, отношение к мультикультурализму, студенты университетов, равенство.

संरचित सारांश:

अनुसंधान का उद्देश्य

इस अध्ययन का उद्देश्य विश्वविद्यालय के छात्रों के बहुसांस्कृतिकता के दृष्टिकोण और उनकी लिंग धारणाओं के बीच संबंध की जांच करना है। यह अध्ययन इस बात का विश्लेषण करता है कि जनसांख्यिकीय चरों को नियंत्रित करते हुए, बहुसांस्कृतिकता के दृष्टिकोण छात्रों की लिंग धारणाओं की भविष्यवाणी किस हद तक करते हैं। इसका उद्देश्य यह प्रकट करना है कि मतभेदों के प्रति दृष्टिकोण लिंग समानता की धारणाओं से कैसे संबंधित हैं और सामाजिक न्याय के दृष्टिकोण से उच्च शिक्षा के संदर्भ में इस संबंध का मूल्यांकन करना है। संकल्पनात्मक ढांचा

लिंग और बहुसांस्कृतिकवाद दो मौलिक अवधारणाएँ हैं जो सामाजिक जीवन में व्यक्तियों की स्थिति को आकार देती हैं और सामाजिक असमानताओं के निर्माण में एक निर्णायक भूमिका निभाती हैं। लिंग से तात्पर्य उस विचार से है कि स्त्रीत्व और पौरुषत्व की भूमिकाएँ जैविक अंतर के बजाय सामाजिक रूप से निर्मित मानदंडों, अपेक्षाओं और व्यवहारिक पैटर्न द्वारा आकार दी जाती हैं (बटलर, 2017)। दूसरी ओर, बहुसांस्कृतिकवाद को एक ऐसा दृष्टिकोण माना जाता है जो विभिन्न सांस्कृतिक, जातीय, भाषाई और सामाजिक समूहों के सह-अस्तित्व को पहचानता है और सामाजिक जीवन में इन मतभेदों को स्वीकार करने की वकालत करता है (परेख, 2000)।

लिंग और बहुसांस्कृतिकवाद के बीच संबंध का मूल्यांकन अंतरछेदता (इंटरसेक्शनैलिटी) के ढांचे के भीतर किया जाता है।

क्रेंशॉ (1989) के अनुसार, व्यक्ति लिंग, जातीयता, वर्ग और सांस्कृतिक जुड़ाव जैसी कई सामाजिक श्रेणियों के माध्यम से एक साथ सामाजिक वास्तविकताओं का अनुभव करते हैं। यह स्थिति विभिन्न सांस्कृतिक संदर्भों में बहु-स्तरीय असमानताओं के उदय का कारण बन सकती है। इसके अलावा, मतभेदों के प्रति सकारात्मक दृष्टिकोण विकसित करना लोकतांत्रिक मूल्यों के आंतरिकीकरण और समानता की समझ से जुड़ा हुआ है (ऑलपोर्ट, 1954; कॉनेल, 2009)।

विश्वविद्यालय महत्वपूर्ण सामाजिक वातावरण हैं जहाँ विविध सांस्कृतिक पृष्ठभूमियों के व्यक्ति एक साथ आते हैं और जहाँ सामाजिक संपर्क के माध्यम से दृष्टिकोणों को नया आकार दिया जाता है। इसलिए, विश्वविद्यालय के छात्रों के बहुसांस्कृतिक दृष्टिकोण और लिंग धारणाओं के बीच संबंध की जांच करना समावेशी शैक्षिक नीतियों के विकास के लिए महत्वपूर्ण है (गुरिन एट अल., 2002)।

विधि

इस अध्ययन में सहसंबंधात्मक सर्वेक्षण मॉडल का उपयोग किया गया, जो मात्रात्मक अनुसंधान विधियों में से एक है। 2023-2024 शैक्षणिक वर्ष के दौरान अमासिया विश्वविद्यालय में नामांकित छात्रों से डेटा एकत्र किया गया। नमूने में 795 प्रतिभागी शामिल थे, जिन्हें शैक्षिक स्तर के अनुसार आनुपातिक परतबद्ध नमूनाकरण के माध्यम से चुना गया था। डेटा एकत्र करने के लिए जनसांख्यिकीय सूचना प्रपत्र, लिंग धारणा पैमाना (Altınova & Duyan, 2013), और बहुसांस्कृतिकता दृष्टिकोण पैमाना (Özgen & Köşker, 2019) का उपयोग किया गया।

डेटा विश्लेषण के लिए Jamovi 2.6.26 सॉफ्टवेयर का उपयोग किया गया। वर्णनात्मक सांख्यिकी, पियरसन सहसंबंध विश्लेषण, और बहु-रेखीय प्रतिगमन विश्लेषण किया गया। महत्व स्तर को $p < .05$ के रूप में स्वीकार किया गया।

निष्कर्ष

अध्ययन के निष्कर्षों ने छात्रों के बहुसांस्कृतिक दृष्टिकोण और लिंग धारणाओं के बीच एक सकारात्मक और सांख्यिकीय रूप से महत्वपूर्ण संबंध का संकेत दिया।

कुल बहुसांस्कृतिकता दृष्टिकोण स्कोर और लिंग धारणा के बीच एक मजबूत संबंध पाया गया ($r = .602, p < .001$)। यह परिणाम बताता है कि बहुसांस्कृतिक सहअस्तित्व के प्रति अधिक सकारात्मक दृष्टिकोण वाले छात्रों की लिंग संबंधी धारणाएँ अधिक समतावादी होती हैं।

जब उप-आयामों की जांच की गई, तो लिंग धारणा और चिंता ($r = .613, p < .001$), सहिष्णुता ($r = .419, p < .001$), के बीच महत्वपूर्ण संबंध पाए गए, भेदभाव ($r = .464, p < .001$), समृद्धि ($r = .246, p < .001$), और खतरा ($r = .171, p < .001$)।

प्रतिगमन विश्लेषणों से पता चला कि चिंता ($\beta = .385, p < .001$), सहिष्णुता ($\beta = .147, p < .001$), और भेदभाव ($\beta = .232, p < .001$) लिंग धारणा के महत्वपूर्ण पूर्वानुमानकर्ता थे।

जनसांख्यिकीय चरों के संबंध में, यह पाया गया कि पुरुष छात्रों के लिंग धारणा स्कोर महिला छात्रों की तुलना में काफी कम थे। जातीयता को एक महत्वपूर्ण पूर्वानुमानक नहीं पाया गया।

निष्कर्ष और सिफारिशें

अध्ययन के निष्कर्ष यह दर्शाते हैं कि विश्वविद्यालय के छात्रों के बीच बहुसांस्कृतिकता के दृष्टिकोण और लिंग धारणाएं दो घनिष्ठ रूप से संबंधित दृष्टिकोण क्षेत्र हैं। विशेष रूप से, सहिष्णुता और भेदभाव के प्रति जागरूकता जैसे बहुसांस्कृतिकता के दृष्टिकोण के घटकों को अधिक समतावादी लिंग धारणाओं के साथ दृढ़ता से जुड़ा हुआ पाया गया। यह सुझाव देता है कि लैंगिक समानता और बहुसांस्कृतिक जागरूकता को स्वतंत्र रूप से संबोधित नहीं किया जा सकता है और इसके बजाय सामाजिक न्याय, समावेशिता और समान नागरिकता के आधार पर समग्र रूप से मूल्यांकन किया जाना चाहिए।

तदनुसार, यह अनुशंसा की जाती है कि विश्वविद्यालय लैंगिक समानता और बहुसांस्कृतिकवाद पर आधारित एकीकृत शैक्षिक कार्यक्रम लागू करें, पाठ्यक्रमों में अधिक मानवाधिकार और भेदभाव-विरोधी सामग्री शामिल करें, और ऐसी प्रथाएं विकसित करें जो छात्रों के विविध सांस्कृतिक समूहों के साथ बातचीत बढ़ाती हैं। इसके अलावा, भविष्य के अध्ययनों में विभिन्न विश्वविद्यालयों में तुलनात्मक शोध किया जाना चाहिए, दीर्घकालिक और मिश्रित-विधि डिज़ाइनों के माध्यम से इस संबंध की अधिक व्यापक रूप से जांच की जानी चाहिए, और आगे के शोध में सामाजिक-आर्थिक स्थिति, सांस्कृतिक पूंजी और परिसर भागीदारी जैसे चरों को शामिल किया जाना चाहिए।

कीवर्ड: समाजशास्त्र, लिंग धारणा, बहुसांस्कृतिकता दृष्टिकोण, विश्वविद्यालय के छात्र, समानता।

Yapılandırılmış Özet:

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin çokkültürlü tutumları ile toplumsal cinsiyet algıları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmada, çokkültürlü tutumların öğrencilerin toplumsal cinsiyet algılarını ne ölçüde yordadığı, demografik değişkenler kontrol edilerek analiz edilmiştir. Araştırma, farklılıklara yönelik tutumların toplumsal cinsiyet eşitliği algısıyla nasıl ilişkilendiğini ortaya koymayı ve bu ilişkinin yükseköğretim bağlamında sosyal adalet perspektifiyle değerlendirilmesini amaçlamaktadır.

Kavramsal Çerçeve

Toplumsal cinsiyet ve çokkültürlülük, bireylerin toplumsal yaşam içerisindeki konumlarını şekillendiren ve sosyal eşitsizliklerin oluşumunda belirleyici rol oynayan iki temel kavramdır. Toplumsal cinsiyet, kadınlık ve erkeklik rollerinin biyolojik farklılıklardan ziyade toplumsal olarak inşa edilen normlar, beklentiler ve davranış kalıpları çerçevesinde şekillendiğini ifade etmektedir (Butler, 2017). Çokkültürlülük ise farklı kültürel, etnik, dilsel ve sosyal grupların bir arada varlığını kabul eden ve bu farklılıkların toplumsal yaşam içerisinde tanınmasını savunan bir yaklaşım olarak ele alınmaktadır (Parekh, 2000).

Toplumsal cinsiyet ile çokkültürlülük arasındaki ilişki, kesişimsellik yaklaşımı çerçevesinde değerlendirilmektedir. Crenshaw'a (1989) göre bireyler, cinsiyet, etnik köken, sınıf ve kültürel aidiyet gibi birden fazla toplumsal kategori üzerinden eş zamanlı deneyimler yaşamaktadır. Bu durum, farklı kültürel bağlamlarda çok katmanlı eşitsizliklerin ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Ayrıca bireylerin farklılıklara

yönelik olumlu tutum geliştirmesi, demokratik değerlerin ve eşitlik anlayışının içselleştirilmesiyle ilişkilidir (Allport, 1954; Connell, 2009).

Üniversiteler, farklı kültürel geçmişlerden gelen bireylerin bir araya geldiği ve sosyal etkileşim yoluyla tutumların yeniden şekillendiği önemli sosyal ortamlardır. Bu nedenle üniversite öğrencilerinin çokkültürlü tutumları ile toplumsal cinsiyet algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi, kapsayıcı eğitim politikalarının geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır (Gurin et al., 2002).

Yöntem

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Veriler, 2023–2024 akademik yılında Amasya Üniversitesi’nde öğrenim gören öğrencilerden toplanmıştır. Örneklem, eğitim düzeyine göre orantılı tabakalı örnekleme yöntemiyle belirlenen 795 katılımcıdan oluşmaktadır. Veri toplamak için, Demografik Bilgi Formu, Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (Altınova ve Duyan, 2013) ve Çokkültürlü Tutum Ölçeği (Özgen ve Köşker, 2019) kullanılmıştır.

Verilerin analizinde Jamovi 2.6.26 programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler, Pearson korelasyon analizi ve çoklu doğrusal regresyon analizi gerçekteştirilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Araştırma bulguları, öğrencilerin çokkültürlü tutumları ile toplumsal cinsiyet algıları arasında pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir.

Toplam çokkültürlü tutum puanı ile toplumsal cinsiyet algısı arasında güçlü bir ilişki bulunmuştur ($r = .602$, $p < .001$). Bu sonuç, çokkültürlü birlikte yaşamaya daha olumlu yaklaşan öğrencilerin daha eşitlikçi toplumsal cinsiyet algılarına sahip olduklarını göstermektedir.

Alt boyutlar incelendiğinde toplumsal cinsiyet algısı ile; Kaygı ($r = .613$, $p < .001$), Hoşgörü ($r = .419$, $p < .001$), Ayrımcılık ($r = .464$, $p < .001$), Zenginlik ($r = .246$, $p < .001$) ve Tehdit ($r = .171$, $p < .001$) arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Regresyon analizlerinde; Kaygı ($\beta = .385$, $p < .001$), Hoşgörü ($\beta = .147$, $p < .001$) ve Ayrımcılık ($\beta = .232$, $p < .001$) toplumsal cinsiyet algısının anlamlı yordayıcıları olarak belirlenmiştir.

Demografik değişkenler açısından erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı puanlarının kadın öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu saptanmıştır. Etnik köken anlamlı bir yordayıcı olarak bulunmamıştır.

Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonuçları, çokkültürlü tutumlar ile toplumsal cinsiyet algısının üniversite öğrencileri arasında birbiriyle yakından ilişkili iki tutumsal alan olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle hoşgörü ve ayrımcılık farkındalığı gibi çokkültürlü tutum bileşenlerinin, daha eşitlikçi toplumsal cinsiyet algılarıyla güçlü biçimde ilişkili olduğu görölmektedir. Bu durum, toplumsal cinsiyet eşitliği ile çokkültürlü farkındalığın birbirinden bağımsız ele alınamayacağını ve her iki alanın da sosyal adalet, kapsayıcılık ve eşit yurttaşlık anlayışı temelinde bütüncül olarak değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Bu doğrultuda üniversitelerde toplumsal cinsiyet eşitliği ve çokkültürlülük temelli bütünlüşik eğitim programlarının uygulanması, müfredatta insan hakları ve ayrımcılık karşıtı içeriklere daha fazla yer verilmesi, öğrencilerin farklı kültürel gruplarla etkileşimini artıracak uygulamaların geliştirilmesi önerilmektedir. Ayrıca gelecekte farklı üniversitelerde karşılaştırmalı çalışmalar yürütölmesi, boylamsal ve karma yöntemli araştırmalarla bu ilişkinin daha kapsamlı biçimde incelenmesi ve sosyoekonomik durum, kültürel sermaye ile kampüs katılımı gibi değişkenlerin araştırmalara dâhil edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyoloji, Toplumsal Cinsiyet Algısı, Çokkültürlülük Tutumu, Üniversite Öğrencileri, Eşitlik.

www.turkishstudies.net/religion**Turkish Studies - Comparative Religious Studies**

eISSN: 2667-5544

ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY**Gender Perception and Multiculturalism Attitudes: A Study on Amasya University Students****Introduction**

The individual's position within the social structure and the relationships established with others are closely associated with the concepts of identity, culture, and gender. Identity determines not only an individual's self-perception but also how they are positioned within social interaction, the forms of belonging they orient themselves toward, and the boundaries through which distinctions between "us" and "the other" are constructed (Jenkins, 2014). In this respect, identity is not a fixed attribute; rather, it constitutes a dynamic structure continuously reproduced through social norms, cultural codes, and historical discourses. The existence of the "other" plays a critical role in the construction of identity, as individuals often define themselves through difference and thereby become involved in practices of classification (Bauman, 2006). These classifications, in turn, reconstruct social inequalities through categories such as class, religion, language, culture, and gender (Türkkan, 2011).

With globalization, social diversity has become increasingly visible, and the erosion of the nation-state's homogeneous identity construction has ushered in a period in which cultural differences are more strongly expressed in the public sphere (Hall, 1996; Özkırmı, 2006). This transformation requires multiculturalism to be evaluated not merely as the recognition of cultural diversity, but as a field in which power relations, inequalities, and demands for recognition among different groups are reconsidered (Çaha, 2012). Indeed, multiculturalism is a multilayered structure that intersects not only with ethnic and cultural differences but also with other identity dimensions that generate inequality, such as gender (Collins, 1986; Crenshaw, 1991: 12).

At this point, Pierre Bourdieu's theoretical framework provides a powerful analytical lens for explaining the relationship between multiculturalism and gender. According to Bourdieu, individuals' practices are shaped not solely by conscious choices but also through habitus, understood as a set of historically constituted and internalized dispositions (Bourdieu, 2015). Habitus determines individuals' ways of perceiving, evaluating, and acting in the world and is shaped by class-based, cultural, and symbolic relations. In this sense, attitudes toward multiculturalism and perceptions of gender should be understood not as purely individual opinions but as internalized reflections of what is regarded as "normal," "legitimate," and "natural" within the social world in which individuals are embedded (Bourdieu, 2001).

Bourdieu's approach identifies different forms of capital as one of the fundamental dynamics shaping individuals' social positions. Economic capital (material resources), cultural capital (educational accumulation and cultural competencies), social capital (networks of relationships), and symbolic capital (prestige and recognition) shape individuals' mobility and practices across social fields. In this context, individuals with higher levels of cultural capital are more likely to encounter difference, normalize cultural plurality, and perceive diversity as less threatening, which may directly

influence their attitudes toward multiculturalism. Similarly, egalitarian or traditional tendencies regarding gender may vary depending on individuals' configurations of capital.

To complete this theoretical line, Bourdieu's concept of field provides a decisive framework. A field is a social arena with its own rules, hierarchies, and criteria of legitimacy, within which actors compete using different forms of capital. Each field legitimizes certain practices as "appropriate," "respectable," or "valid," while rendering others secondary, marginal, or invisible. Therefore, multiculturalism and gender should not be explained solely in terms of individual attitudes; the normative climate and power relations of the field in which these attitudes are formed must also be taken into account.

Within this context, the university emerges not merely as an educational institution but also as an academic field in which cultural and symbolic capital are produced and distributed. On the one hand, the academic field may foster multicultural and egalitarian attitudes by generating critical thinking, equality, and democratic values; on the other hand, it may reproduce existing class-based, cultural, and gender-based inequalities. Accordingly, university students' multicultural attitudes and gender perceptions should be evaluated not only in terms of individual characteristics but also through their positions within this field, their accumulated capital, and their habitus.

At the same time, multicultural policies and discourses may constitute a contested terrain with respect to gender equality. While liberal multiculturalism promotes the recognition of cultural rights, it has been argued that it may remain limited in its ability to question patriarchal hierarchies within cultural communities (Kymlicka, 2007). Okin (1999) conceptualizes this as a dilemma between the freedom of cultural communities and women's rights, drawing attention to the possibility that gender inequality may be legitimized in the name of culture. Therefore, the egalitarian character of multiculturalism gains meaning only when evaluated not solely through cultural representation but also through a perspective of justice that renders visible intra-community power relations and gender-based inequalities (Narayan, 1997; Phillips, 2007).

Within this framework, the present study examines the relationship between university students' multicultural attitudes and gender perceptions, focusing on how this relationship can be explained through Bourdieu's concepts of habitus, forms of capital, and field. In doing so, it seeks to provide a more holistic understanding of how individual attitudes are produced at the intersection of social positioning, cultural resources, and the normative structure of the field.

The point of departure of this study lies in understanding how "othered" identities situated at the intersection of gender and multiculturalism acquire meaning in the intellectual world of university students. It is assumed that students' multicultural attitudes and gender perceptions provide important indicators regarding equality and coexistence. In addition, the study aims to determine the potential effects of demographic characteristics such as gender, age, ethnicity, and the number of children in the family on both gender perception and multicultural attitudes.

A quantitative research approach was adopted in this study, employing a correlational survey design. Data were collected using the Gender Perception Scale (GPS) developed by Altınova and Duyan (2013) and the Multiculturality Attitude Scale (MAS) developed by Özgen and Köşker (2019). The anxiety, richness, tolerance, threat, and discrimination subdimensions of the MAS enable the evaluation of different aspects of multicultural attitudes. Data were analyzed using Jamovi software. First, descriptive statistics were calculated, followed by correlation analysis to determine relationships among variables. Subsequently, multiple linear regression analysis was conducted to test whether multicultural attitudes predicted gender perception. Gender, age, ethnicity, and the number of children in the family were included in the regression model as control variables to assess the independent effect of multicultural attitudes on gender perception.

The findings are expected to contribute to a better understanding of attitudes shaped around equality and cultural plurality among university students and to enrich the existing literature. In this context, the main research questions of the study were structured around: (i) whether there is a significant relationship between gender perception and multicultural attitudes, (ii) whether multicultural attitudes predict gender perception, and (iii) whether this predictive relationship persists when demographic variables are controlled.

The hypotheses developed in line with these research questions are presented below:

H1: There is a significant relationship between university students' multicultural attitude scores and gender perception scores.

H2: Gender perception scores differ significantly according to demographic characteristics.

H3: Multicultural attitude scores differ significantly according to demographic characteristics.

H4: When demographic characteristics are controlled, multicultural attitudes significantly predict gender perception

Gender perceptions and multicultural attitudes are important indicators that shape individuals' practices of coexistence with difference as well as their understanding of equality. In societies such as Türkiye, where cultural diversity is pronounced, examining university students' attitudes toward these variables is of critical importance for fostering social integration, equality, and intercultural understanding. The findings of this study are expected to contribute particularly to the development of policies and practices centered on gender equality and cultural plurality in educational settings.

Conceptual and Theoretical Framework

Gender and multiculturalism constitute two fundamental axes that operate in a layered manner within the social structure. These two concepts are not merely labels that define identity; rather, they are structural mechanisms that determine individuals' social positions, forms of belonging, and their place within power relations. Pierre Bourdieu's concepts of habitus, capital, field, and symbolic violence are highly functional in making this structural dimension visible. According to Bourdieu, habitus is a set of internalized dispositions derived from past experiences that guide individuals' actions within the social field (Bourdieu, 2001, p. 40). In this framework, gender and cultural identity are among the key determinants of habitus. The experiences individuals acquire as women or men, and simultaneously as members of ethnic or cultural minorities, are either transformed into different forms of capital or suppressed within social fields.

At the intersection of gender and cultural diversity, multiculturalism offers a dynamic framework in which individuals simultaneously engage with multiple normative structures. This situation creates a "double exclusion" risk, particularly for migrant or minority women, as their opportunities to accumulate capital are restricted both due to their gender and their ethnic identity. Women are often positioned as carriers of cultural group boundaries and therefore may become trapped between the preservation of cultural autonomy and individual rights. When this condition is combined with Bourdieu's concept of symbolic violence, it further hinders women's ability to achieve legitimate positions within the fields to which they belong.

The cultural and social capital possessed by individuals from different cultural backgrounds is either recognized or devalued depending on the norms of dominant fields. The cultural capital of working-class women is often devalued because it does not align with the aesthetic standards of the dominant class (Skeggs, 1997, p. 56). Similarly, in multicultural contexts, the knowledge, language, and cultural practices of ethnic minorities may be deprived of their potential to be converted into symbolic capital. At this point, the notion of "limited convertibility" becomes significant; the fact

that certain forms of capital do not operate in specific fields restricts individuals' social mobility (Anthias, 2001, p. 375).

Social fields (such as education, employment, or media) are spaces where both gender norms and cultural norms are reproduced. Bourdieu's concept of field demonstrates that these institutions operate with specific structures and that individuals' ability to deploy their capital within these structures is decisive. A migrant-origin woman may experience a disadvantage in cultural capital due to language deficiencies in the educational field, while also facing a lack of social capital in the labor market due to limited access to social networks. These overlapping forms of inequality are addressed through the concept of "diasporic fields," which illustrates how multiple belongings are shaped within conflicting structures (Brah, 1996, p. 189).

Symbolic violence plays a major role in the invisible functioning of all these processes. When both gender norms and cultural codes are internalized by individuals, inequalities appear natural and inevitable. This process of legitimization may lead to the subordination of women both within their own communities and within the dominant culture in multicultural societies. The conceptualization of gender performativity is important here; it argues that social norms are continuously reproduced through repetition and that this repetition shapes the subject (Butler, 2017, p. 140). In this context, women in multicultural societies are often required to perform the norms of different systems simultaneously.

In conclusion, when gender and multiculturalism are read together through Bourdieu's theory, the ways in which inequalities are structured, legitimized, and sustained become more visible. Concepts such as habitus, capital, field, and symbolic violence provide powerful tools for explaining how both gender and cultural differences are positioned within social fields.

Method

In this study, a correlational survey model, one of the quantitative research methods, was used to examine the relationship between university students' multicultural attitudes and gender perceptions (Büyüköztürk et al., 2016; Karasar, 2021). The population of the study consisted of 10,310 students enrolled in formal education at Amasya University during the 2023–2024 academic year. Ethical approval was obtained from the Amasya University Ethics Committee (decision dated 11.10.2023, No. 155019). The sample was determined using a proportionate stratified sampling method according to educational levels, and data were collected from a total of 828 participants (Büyüköztürk et al., 2016). The data collection instruments included a Demographic Information Form, the Gender Perception Scale (Altınova & Duyan, 2013), and the Multiculturality Attitude Scale (Özgen & Köşker, 2019). The internal consistency of the scales was assessed using Cronbach's Alpha coefficient.

Data were collected face-to-face between February and April during the 2023–2024 spring semester. Informed consent was obtained from all participants, and the study was conducted under ethical approval. During the data preprocessing stage, 33 outlier cases exceeding ± 3 standard deviations based on Z-scores were removed from the dataset, and analyses were conducted on 795 participants (Tabachnick & Fidell, 2014). Data analysis was performed using Jamovi 2.6.26. After calculating descriptive statistics, assumptions of normality were evaluated using skewness and kurtosis values, and it was decided that parametric tests would be used (Kline, 2011). Relationships between variables were tested using Pearson correlation analysis (Pallant, 2022). Independent samples t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) were used to examine differences according to demographic variables. In addition, regression analysis was conducted to determine the extent to which multicultural attitudes (and their sub-dimensions) predicts gender perception. Homogeneity of variance was examined using Levene's test, and Welch correction was applied when

necessary (Field, 2013). Effect sizes were reported using Cohen's d for t -tests and η^2 for ANOVA, and the significance level was set at $p < .05$ (Cohen, 1988).

Findings

In this study, the relationship between university students' gender perceptions and multicultural attitudes was examined, as well as whether these variables differed according to demographic characteristics such as gender, age group, ethnicity, and the number of children in the family. In the Findings section, first, descriptive statistics regarding participants' scores on the relevant scales are presented. This is followed by an examination of the relationship between gender perception and multicultural attitudes using Pearson correlation analysis. Finally, multiple regression analyses were conducted to identify the variables predicting gender perception, and the coefficients of the model are reported.

Table 1: Descriptive Statistics of Gender Perception and Multiculturality Attitude Scores by Gender

Variable / Category	N	Mean	Median	SD	SE
Gender Identity Perception Score					
Male	342	92.3	92	17.7	0.957
Female	453	108.0	111	12.9	0.605
Multiculturality Attitude Score					
Male	342	74.9	74	11.0	0.593
Female	453	81.4	82	9.59	0.451
Anxiety Subscale					
Male	342	23.02	23	4.35	0.235
Female	453	25.01	25	3.50	0.164
Richness Subscale					
Male	342	18.97	19	3.52	0.190
Female	453	19.49	20	3.20	0.150
Tolerance Subscale					
Male	342	6.70	6	3.59	0.194
Female	453	8.84	9	3.91	0.184
Threat Subscale					
Male	342	13.13	13	3.84	0.208
Female	453	14.11	14	3.45	0.162
Discrimination Subscale					
Male	342	13.09	14	2.22	0.120
Female	453	13.96	15	1.56	0.074

Table 1 presents a comparative descriptive overview of participants' gender identity perception and multicultural attitude scores by gender. The findings indicate that male participants had a mean gender identity perception score of 92.3 ($SD = 17.7$), whereas female participants demonstrated a higher mean score ($M = 108$; $SD = 12.9$). Regarding the overall multicultural attitude scores, female participants again reported higher mean values ($M = 81.4$; $SD = 9.59$) compared to male participants ($M = 74.9$; $SD = 11.0$), suggesting more positive attitudes toward multiculturalism among female students. When the sub-dimensions are examined, female participants scored higher than male participants across all dimensions, including Anxiety, Richness, Tolerance, Threat, and Discrimination.

Table 2: Descriptive Statistics of Gender Perception and Multiculturality Attitude by Age Groups

Variable / Age Group	N	Mean	SD	SE
Gender Identity Perception Score				
18-20	380	100.0	17.0	0.872
21-23	303	102.0	16.6	0.952
24-26	55	101.0	19.1	2.574
27+	57	106.0	17.5	2.321
Anxiety Subscale				
18-20	380	23.81	3.96	0.203
21-23	303	24.28	4.02	0.231
24-26	55	24.93	3.62	0.488
27+	57	25.11	4.35	0.577
Richness Subscale				
18-20	380	18.45	3.21	0.165
21-23	303	19.66	3.29	0.189
24-26	55	20.75	3.03	0.409
27+	57	21.19	3.27	0.433
Tolerance Subscale				
18-20	380	7.77	3.76	0.193
21-23	303	8.01	4.08	0.234
24-26	55	8.05	4.22	0.569
27+	57	8.30	3.84	0.509
Threat Subscale				
18-20	380	13.44	3.52	0.180
21-23	303	13.73	3.74	0.215
24-26	55	14.22	3.65	0.492
27+	57	14.61	4.03	0.533
Discrimination Subscale				
18-20	380	13.32	2.06	0.106
21-23	303	13.73	1.84	0.106
24-26	55	14.20	1.43	0.193
27+	57	14.11	1.51	0.200

Table 2 presents the descriptive statistics of gender identity perception and multiculturalism attitude scores by age groups. The findings indicate that gender identity perception scores tend to increase with age. The highest mean score was observed in the 27+ age group ($M = 106$), whereas the lowest mean score was found in the 18–20 age group ($M = 100$). Regarding the sub-dimensions of multiculturalism attitudes, a gradual increase in mean scores with age is observed, particularly in the Richness, Tolerance, and Threat sub-dimensions.

Table 3: Descriptive Statistics of Gender Perception and Multiculturality Attitude Scores by Ethnic Background Groups

Variable/Ethnic Background	N	Mean	SD	SE
Gender Identity Perception Score				
Kurdish	380	100.0	17.0	0.872
Turkish	303	102.0	16.6	0.952
Yoruk	55	101.0	19.1	2.574
Other	75	106.0	17.5	2.321
Anxiety Subscale				
Kurdish	68	24.69	3.71	0.450
Turkish	609	24.18	4.05	0.164
Yoruk	43	23.63	3.70	0.564
Other	75	23.79	4.11	0.475
Richness Subscale				
Kurdish	68	21.09	2.85	0.346
Turkish	609	18.98	3.38	0.137
Yoruk	43	19.37	2.98	0.454
Other	75	19.89	3.20	0.370
Tolerance Subscale				
Kurdish	68	7.69	3.77	0.457
Turkish	609	7.90	3.90	0.158
Yoruk	43	7.35	4.08	0.622
Other	75	8.65	4.09	0.473
Threat Subscale				
Kurdish	68	16.47	3.16	0.383
Turkish	609	13.29	3.61	0.146
Yoruk	43	13.98	3.43	0.524
Other	75	14.25	3.48	0.401
Discrimination Subscale				
Kurdish	68	14.01	1.58	0.191
Turkish	609	13.54	1.95	0.079
Yoruk	43	13.28	2.20	0.335
Other	75	13.83	1.76	0.203

Note. The table shows the distribution of participants according to their ethnic background. The 'Other' category includes participants who did not specify their ethnic identity ($n = 20$), as well as individuals of Arab ($n = 11$), Azerbaijani ($n = 4$), Bosniak ($n = 1$), Circassian ($n = 14$), Georgian ($n = 8$), Laz ($n = 12$), and Zaza ($n = 5$) origins.

In Table 3, the descriptive distribution of gender identity perception and multiculturalism attitude scores by ethnic background is presented. When the sub-dimensions of multiculturalism attitudes are examined, Kurdish participants are observed to have higher mean scores than Turkish participants, particularly in the Richness ($M = 21.09$) and Threat ($M = 16.47$) sub-dimensions.

Table 4: Descriptive Statistics of Gender Perception and Multiculturality Attitude Scores by Number of Children in the Family

Variable / Number of Children	N	Mean	SD	SE
Gender Perception Score				
Only child	37	105.6	17.2	2.83
2 child	214	102.2	15.7	1.08
3 child	273	102.3	16.8	1.02
4 child	150	101.3	16.5	1.35
5+ child	121	96.6	19.7	1.79
Multiculturality Attitude Score				
Only child	37	78.22	12.13	1.995
2 child	214	79.04	10.69	0.731
3 child	273	77.91	10.92	0.661
4 child	150	79.33	10.42	0.851
5+ child	121	78.74	10.18	0.926
Anxiety Subscale				
Only child	37	24.43	4.17	0.686
2 child	214	24.12	4.01	0.274
3 child	273	24.22	4.01	0.243
4 child	150	24.38	3.81	0.311
5+ child	121	23.74	4.21	0.383
Richness Subscale				
Only child	37	18.57	3.26	0.536
2 child	214	19.27	3.54	0.242
3 child	273	19.12	3.38	0.204
4 child	150	19.35	3.23	0.264
5+ child	121	19.70	3.09	0.281
Tolerance Subscale				
Only child	37	9.32	4.56	0.750
2 child	214	8.41	4.13	0.282
3 child	273	7.94	3.84	0.232
4 child	150	7.46	3.80	0.310
5+ child	121	7.17	3.46	0.315
Threat Subscale				
Only child	37	12.59	3.75	0.617
2 child	214	13.56	3.62	0.247
3 child	273	13.18	3.65	0.221
4 child	150	14.32	3.58	0.292
5+ child	121	14.60	3.56	0.323
Discrimination Subscale				
Only child	37	13.30	2.15	0.353
2 child	214	13.69	1.78	0.122
3 child	273	13.45	2.06	0.125
4 child	150	13.82	1.71	0.140
5+ child	121	13.53	2.02	0.183

Note. The table shows the distribution of participants according to the number of children their parents have. The '5+' category includes parents with 6 children ($n = 30$), 7 children ($n = 13$), 8 children ($n = 11$), 9 children ($n = 3$), and 10 children ($n = 3$).

In Table 4, the mean scores of gender identity perception and multiculturalism attitudes are presented according to the number of children in participants' families. The findings indicate that gender identity perception scores are highest in the only-child group ($M = 105.6$). As the number of

siblings increases, the mean scores show a slight decline, reaching the lowest level in the 5+ siblings group ($M = 96.6$).

Table 5: Multiculturalism Attitudes and Gender Perception Correlation

Variable	Pearson's r	df	p-value
Multiculturalism Attitude Score & Gender Perception Score	0.602***	793	< .001

Note. * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Table 6: Correlation Between Multiculturalism Anxiety Subscale and Gender Perception

Variable	Pearson's r	df	p-value
Anxiety Subscale & Gender Perception Score	0.613***	793	< .001

Note. * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Table 7: Correlation Between Multiculturalism Enrichment Subscale and Gender Perception

Variable	Pearson's r	df	p-value
Enrichment Subscale & Gender Perception Score	0.246***	793	< .001

Note. * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Table 8: Correlation Between Multiculturalism Tolerance Subscale and Gender Perception

Variable	Pearson's r	df	p-value
Tolerance Subscale & Gender Perception Score	0.419***	793	< .001

Note. * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Table 9: Correlation Between Multiculturalism Threat Subscale and Gender Perception

Variable	Pearson's r	df	p-value
Threat Subscale & Gender Perception Score	0.171***	793	< .001

Note. * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Table 10: Correlation Between Multiculturality Discrimination Subscale and Gender Perception

Variable	Pearson's r	df	p-value
Discrimination Subscale & Gender Perception Score	0.464***	793	< .001

Note. * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Table 11: Multiple Regression Coefficients Predicting Gender Perception from Multiculturality Sub-Dimensions and Demographic Variables

Predictor	Estimate	SE	t	p	Standardized Estimate
Intercept ^a	330.175	4.295	76.880	< .001	—
Multiculturality Anxiety Subscale	16.399	0.122	133.889	< .001	0.38502
Multiculturality Enrichment Subscale	0.2143	0.139	15.394	.124	0.04207
Multiculturality Tolerance Subscale	0.6399	0.118	54.010	< .001	0.14700
Multiculturality Threat Subscale	-0.0189	0.124	-0.1526	.879	-0.00405
Multiculturality Discrimination Subscale	20.588	0.239	86.264	< .001	0.23196
Gender (Male-Female)	-96.009	0.892	-107.661	< .001	-0.56267
Age (21-23 vs 18-20)	0.0722	0.906	0.0797	.937	0.00423
Age (30+ vs 18-20)	-0.2935	1.875	-0.1565	.876	-0.01720
Age (24-26 vs 18-20)	-41.254	1.697	-24.305	.015	-0.24177
Age (27-29 vs 18-20)	21.131	3.295	0.6412	.522	0.12384
Ethnicity (Kurdish-Turkish)	-0.7045	1.630	-0.4322	.666	-0.04129
Ethnicity (Yörük-Turkish)	-19.617	1.832	-10.708	.285	-0.11497
Ethnicity (Other-Turkish)	-0.4474	1.420	-0.3151	.753	-0.02622
Number of children 2	-28.157	2.059	-13.673	.172	-0.16502
Number of children 3	-28.932	2.031	-14.244	.155	-0.16956
Number of children 4	-41.742	2.136	-19.540	.051	-0.24464
Number of children 5+	-70.253	2.254	-31.171	.002	-0.41173

^a Reference category represents the baseline level.

Table 12: Multiple Regression Coefficients Predicting Gender Perception Score

Predictor	Estimate	SE	t	p	Standardized Estimate
Intercept ^a	453.384	42.095	107.704	< .001	—
Multiculturality Attitude Score	0.8380	0.0453	185.023	< .001	0.52551
Gender (Male-Female)	-106.332	0.9480	-112.165	< .001	-0.62317
Age (21-23 vs 18-20)	0.0917	0.9745	0.0941	.925	0.00537
Age (30+ vs 18-20)	-11.860	20.106	-0.5898	.555	-0.06951
Age (24-26 vs 18-20)	-42.534	18.227	-23.335	.020	-0.24927
Age (27-29 vs 18-20)	0.8851	35.696	0.2480	.804	0.05187
Ethnicity (Kurdish-Turkish)	-32.262	17.437	-18.502	.065	-0.18907
Ethnicity (Yörük-Turkish)	-35.081	19.830	-17.691	.077	-0.20559
Ethnicity (Other-Turkish)	-19.387	15.301	-12.670	.206	-0.11362
Number of children 2	-35.107	22.289	-15.751	.116	-0.20575
Number of children 3	-33.867	21.981	-15.407	.124	-0.19848
Number of children 4	-48.603	23.002	-21.130	.035	-0.28484
Number of children 5+	-85.500	24.290	-35.199	< .001	-0.50108

^a Reference category represents the baseline level.

Discussion and Conclusion

This study examined the relationship between university students' multicultural attitudes and gender perception, as well as whether multicultural attitudes predict gender perception when demographic variables are controlled. The findings revealed a positive and moderately strong significant relationship between gender perception and multicultural attitudes. It was observed that ways of engaging with diversity and sensitivity toward gender-based inequalities are not independent constructs; rather, they represent intersecting and mutually reinforcing attitudinal domains.

The regression findings further support this relationship. The total multicultural attitude score significantly and positively predicts gender perception even when demographic variables (gender, age, ethnicity, and number of siblings in the family) are controlled. This suggests that students' attitudes toward cultural diversity are influential not only in terms of "coexistence," but also in shaping perceptions of gender equality. In other words, as students' multicultural orientations increase, their awareness of and tendency to question patriarchal norms and gender-based inequalities also increases.

Among the sub-dimensions of multicultural attitudes, anxiety, tolerance, and discrimination significantly predicted gender perception, whereas richness and threat sub-dimensions were not significant predictors.

The findings regarding demographic variables also provide a meaningful framework for discussion. The strong predictive role of gender indicates that female students have higher levels of gender perception compared to male students. This difference may be explained by women's more direct experiences of gender inequality in everyday life, which in turn may foster stronger equality-based awareness. The significant effect of the "5+ children in the family" category suggests that traditional family structures and socialization patterns may have a certain influence on students' gender perceptions.

In conclusion, this study demonstrates that multicultural attitudes are significantly related to gender perception not only at a correlational level but also at a predictive level. The findings indicate that egalitarian attitudes among university students develop as interconnected and intersectional constructs. From an applied perspective, it is important that universities address gender equality and intercultural sensitivity not as separate domains but within a holistic human rights and social justice framework. Accordingly, integrating intersectional modules on gender and multiculturalism into curricula, institutionalizing anti-discrimination policies and trainings, and supporting awareness-raising activities on pluralism and equality in campus environments are recommended.

Although the findings provide important implications, the study has certain limitations. It is based on a cross-sectional design, which allows for the identification of relationships among variables but limits causal interpretations. Therefore, longitudinal studies are recommended, as they may provide stronger evidence in explaining how students' attitudes evolve throughout their university experience.

www.turkishstudies.net/religion**Turkish Studies - Comparative Religious Studies**

eISSN: 2667-5544

**ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY**

Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Çokkültürlülük Tutumu: Amasya Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma

Giriş

Bireyin toplumsal yapı içerisindeki konumu ve başkalarıyla kurduğu ilişkiler, kimlik, kültür ve toplumsal cinsiyet kavramlarıyla yakından ilişkilidir. Kimlik, yalnızca bireyin kendine dair algısını değil, aynı zamanda sosyal etkileşim içinde nasıl konumlandığını, hangi aidiyet biçimlerine yöneldiğini ve hangi sınırlar üzerinden “biz” ve “öteki” ayrımını kurduğunu belirlemektedir (Jenkins, 2014). Bu yönüyle kimlik sabit bir nitelik değil; toplumsal normlar, kültürel kodlar ve tarihsel söylemler doğrultusunda sürekli yeniden üretilen dinamik bir yapıyı oluşturmaktadır. Kimlik inşasında “öteki”nin varlığı kritik bir işlev görmektedir; birey kendini çoğu zaman farklılıklar üzerinden tanımlayarak sınıflandırma pratiklerine dâhil olmaktadır (Bauman, 2006). Bu sınıflandırmalar ise sınıf, din, dil, kültür ve toplumsal cinsiyet gibi kategoriler üzerinden toplumsal eşitsizlikleri yeniden inşa etmektedir (Türkkan, 2011).

Küreselleşmeyle birlikte toplumsal çeşitlilik daha görünür hâle gelmiş; ulus-devletin homojen kimlik kurgusunun aşınmasıyla, kültürel farklılıkların kamusal alanda daha güçlü biçimde ifade edildiği bir döneme girilmiştir (Hall, 1996; Özkırımlı, 2006). Bu dönüşüm, çokkültürlülüğü yalnızca kültürel çeşitliliğin tanınması olarak değil; farklı gruplar arası güç ilişkilerinin, eşitsizliklerin ve tanınma taleplerinin yeniden tartışıldığı bir alan olarak değerlendirmeyi gerekli kılmaktadır (Çaha, 2012). Nitekim çokkültürlülük, etnik ve kültürel farklılıkların ötesinde, toplumsal cinsiyet gibi eşitsizlik üreten diğer kimlik boyutlarıyla kesişen çok katmanlı bir yapıdır (Collins, 1986; Crenshaw, 1991: 12).

Bu noktada çokkültürlülük ile toplumsal cinsiyet arasındaki ilişkinin açıklanmasında Pierre Bourdieu’nun kuramsal çerçevesi güçlü bir analiz imkânı sunmaktadır. Bourdieu’ya göre bireylerin pratikleri, yalnızca bilinçli tercihlerle değil; tarihsel olarak biçimlenen ve içselleştirilen eğilimler bütünü olan habitus aracılığıyla oluşmaktadır. Habitus, bireylerin dünyayı algılama, değerlendirme ve davranış geliştirme biçimlerini belirleyen; sınıfsal, kültürel ve sembolik ilişkilerle şekillenen yatkınlıklardır. Bu anlamda çokkültürlülüğe yönelik tutumlar ve toplumsal cinsiyete ilişkin algılar, bireysel görüşler olmaktan ziyade, bireyin içinde bulunduğu sosyal dünyada “normal”, “meşru” ve “doğal” kabul edilen kodların içselleştirilmiş bir yansıması olarak ele alınmalıdır.

Bourdieu’nun yaklaşımı, bireylerin toplumsal konumlarını belirleyen temel dinamiklerden biri olarak sermaye türlerine işaret etmektedir. Ekonomik sermaye (maddi kaynaklar), kültürel sermaye (eğitimsel birikim ve kültürel yetkinlikler), sosyal sermaye (ilişki ağları) ve sembolik sermaye (saygınlık ve tanınma) bireylerin toplumsal alanlarda hareket kabiliyetini ve pratiklerini şekillendirmektedir. Bu bağlamda kültürel sermayesi yüksek bireylerin farklılıklarla karşılaşma, kültürel çoğulluğu olağanlaştırma ve çeşitliliği daha düşük tehdit düzeyiyle algılama ihtimali artabilmekte; bu durum çokkültürlülük tutumlarına doğrudan yansyabilmektedir. Benzer şekilde

toplumsal cinsiyete dair eşitlikçi ya da gelenekçi eğilimler bireyin sahip olduğu sermaye bileşimleriyle ilişkili olarak farklılaşabilmektedir.

Kuramsal hattın tamamlanması açısından Bourdieu'nun alan (field) kavramı belirleyici bir çerçeve sunmaktadır. Alan; kendine özgü kuralları, hiyerarşileri ve meşruiyet ölçütleri bulunan; aktörlerin farklı sermaye türleriyle rekabet ettiği toplumsal bir mücadele mekânıdır. Her alan, belirli pratikleri “doğru”, “saygın” veya “meşru” kabul ederken; diğerlerini tali, marjinal veya görünmez kılmaktadır. Bu nedenle çokkültürlülük ve toplumsal cinsiyet, yalnızca bireyin tutumlarına indirgenerek açıklanamaz; bu tutumların oluştuğu alanın normatif iklimi ve güç ilişkileri dikkate alınmalıdır.

Üniversite, bu bağlamda yalnızca eğitimsel bir kurum değil; aynı zamanda kültürel ve sembolik sermayenin üretildiği ve dağıtıldığı bir akademik alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Akademik alan, bir yandan eleştirel düşünme, eşitlik ve demokratik değerler üreterek çokkültürlü ve eşitlikçi tutumları destekleyebilmekte; diğer yandan mevcut sınıfsal, kültürel ve cinsiyet temelli eşitsizlikleri yeniden inşa etmektedir. Dolayısıyla üniversite öğrencilerinin çokkültürlülük tutumları ile toplumsal cinsiyet algıları, yalnızca bireysel özellikler üzerinden değil; öğrencilerin bu alan içindeki konumları, sahip oldukları sermaye birikimleri ve habituslarıyla değerlendirilmelidir.

Öte yandan çokkültürlülük politikaları ve söylemleri, toplumsal cinsiyet eşitliği bakımından gerilimli bir zemine sahip olabilmektedir. Liberal çokkültürcülüğün kültürel hakları tanıma yönelimine karşın, kültürel topluluklar içerisindeki ataerkil hiyerarşileri sorgulama konusunda sınırlı kalabileceği ifade edilmektedir (Kymlicka, 2007). Okin (1999) bu durumu kültürel toplulukların özgürlüğü ile kadınların hakları arasında oluşan bir ikilem olarak ele almakta; kültür adına toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin meşrulaştırılabileceğine dikkat çekmektedir. Bu nedenle çokkültürlülüğün eşitlikçi niteliği, yalnızca kültürel temsille değil; topluluk içi güç ilişkilerini ve cinsiyet temelli eşitsizlikleri görünür kılan bir adalet perspektifiyle değerlendirildiğinde anlam kazanmaktadır (Narayan, 1997; Phillips, 2007).

Bu çerçevede bu çalışma, üniversite öğrencilerinin çokkültürlülük tutumları ile toplumsal cinsiyet algıları arasındaki ilişkiyi inceleyerek; söz konusu ilişkinin Bourdieu'nun habitus, sermaye türleri ve alan kavramları çerçevesinde nasıl açıklanabileceğine odaklanmaktadır. Böylece bireysel tutumların toplumsal konumlanış, kültürel kaynaklar ve alanın normatif yapısıyla kesişim içinde nasıl üretildiğine ilişkin daha bütüncül bir değerlendirme yapılması amaçlanmaktadır.

Araştırmanın çıkış noktasını, toplumsal cinsiyet ve çokkültürlülük kavramlarının kesişiminde yer alan “öteki” kimliklerin üniversite öğrencilerinin düşünsel dünyasında nasıl anlam kazandığını anlama çabası oluşturmaktadır. Bu kapsamda, bireylerin çokkültürlülük tutumları ve toplumsal cinsiyet algılarının, eşitlik ve birlikte yaşama anlayışına ilişkin önemli göstergeler sunabileceği varsayılmaktadır. Bunun yanı sıra, öğrencilerin cinsiyet, yaş, etnik köken ve ebeveynlerin sahip olduğu çocuk sayısı gibi demografik özelliklerinin hem toplumsal cinsiyet algısı hem de çokkültürlülük tutumu üzerindeki olası etkilerinin belirlenmesi hedeflenmektedir.

Çalışmada nicel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, Altınova ve Duyan (2013) tarafından geliştirilen Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (TCAÖ) ile Özgen ve Köşker (2019) tarafından geliştirilen Çokkültürlülük Tutum Ölçeği (ÇTÖ) aracılığıyla toplanmıştır. ÇTÖ'nün kaygı, zenginlik, tahammül, tehdit ve ayrımcılık alt boyutları çokkültürlülük tutumunun farklı yönlerini değerlendirmeyi mümkün kılmaktadır. Veriler Jamovi programı kullanılarak analiz edilmiş; öncelikle betimsel istatistikler hesaplanmış, değişkenler arası ilişkileri belirlemek amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır. Ardından, çokkültürlülük tutumunun toplumsal cinsiyet algısını yordayıp yordamadığını test etmek amacıyla çoklu doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır. Regresyon modeline cinsiyet, yaş, etnik köken ve ebeveynlerin çocuk sayısı kontrol değişkenleri olarak dâhil edilerek, çokkültürlülük tutumunun toplumsal cinsiyet algısı üzerindeki bağımsız etkisi değerlendirilmiştir. Elde edilen bulguların, üniversite öğrencilerinde

eşitlik ve kültürel çoğulluk ekseninde şekillenen tutumların anlaşılmasına ve literatüre katkı sunmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda araştırmanın temel soruları; (i) toplumsal cinsiyet algısı ile çokkültürlülük tutumları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı, (ii) çokkültürlülük tutumunun toplumsal cinsiyet algısını yordayıp yordamadığı ve (iii) demografik değişkenler kontrol edildiğinde bu yordayıcı ilişkinin sürüp sürmediği üzerine yapılandırılmıştır.

Bu araştırma soruları doğrultusunda geliştirilen hipotezler aşağıda sunulmuştur:

H1: Üniversite öğrencilerinin çokkültürlülük tutum puanları ile toplumsal cinsiyet algısı puanları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H2: Toplumsal cinsiyet algısı puanı, demografik özelliklere göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H3: Çokkültürlülük tutum puanı, demografik özelliklere göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H4: Demografik özellikler kontrol edildiğinde, çokkültürlülük tutumu toplumsal cinsiyet algısının anlamlı bir yordayıcısıdır.

Toplumsal cinsiyet algıları ve çokkültürlülük tutumları, bireylerin hem farklılıklarla bir arada yaşama pratiklerini hem de eşitlik anlayışını belirleyen önemli göstergelerdir. Türkiye gibi kültürel çeşitliliğin belirgin olduğu toplumlarda, üniversite öğrencilerinin bu değişkenlere ilişkin tutumlarının incelenmesi; toplumsal bütünleşme, eşitlik ve kültürlerarası anlayışın geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır. Bu araştırmanın bulgularının, özellikle eğitim ortamlarında toplumsal cinsiyet eşitliği ve kültürel çoğulluk odaklı politika ve uygulamaların geliştirilmesine katkı sunması beklenmektedir.

Kavramsal ve Kuramsal Çerçeve

Toplumsal cinsiyet ve çokkültürlülük, toplumsal yapının katmanlı biçimde işleyen iki temel eksenini oluşturmaktadır. Bu iki kavram, yalnızca kimlik belirleyen etiketler değil; bireylerin sosyal konumlarını, aidiyetlerini ve güç ilişkileri içindeki yerlerini tanımlayan yapısal birer mekanizmadır. Pierre Bourdieu'nun habitus, sermaye, alan ve sembolik şiddet kavramları, bu yapısallığı görünür kılmak açısından son derece işlevseldir. Bourdieu'ya göre habitus, bireyin geçmiş deneyimlerinden süzülün ve toplumsal alandaki eylemlerini yönlendiren bir dizi içselleştirilmiş eğilimler bütünüdür (Bourdieu, 2001, s. 40). Bu çerçevede toplumsal cinsiyet ve kültürel kimlik, habitusun önemli belirleyenleri arasında yer almaktadır. Bireylerin kadın ya da erkek olarak ve aynı zamanda etnik ya da kültürel azınlık mensubu olarak edindikleri deneyimler, toplumsal alanlarda farklı şekillerde sermayeye dönüşmekte ya da bastırılmaktadır.

Toplumsal cinsiyetin kültürel çeşitlilikle kesiştiği bu noktada çokkültürlülük, bireylerin aynı anda birden fazla normatif yapıyla ilişki kurduğu dinamik bir çerçeve sunmaktadır. Bu durum, özellikle göçmen ya da azınlık kadınlar için “çifte dışlanma” riski doğurmakta hem cinsiyetlerinden hem de etnik kimliklerinden ötürü sermaye biriktirme olanakları sınırlandırılmaktadır. Kadınlar, kültürel grupların sınırlarının korunmasında taşıyıcı olarak konumlandırıldığı ve bu nedenle hem kültürel özerklik hem de bireysel haklar arasında sıkışabilmektedir (Collins, 1986, s. 89). Bu durum, Bourdieu'nun sembolik şiddet kavramıyla birleştiğinde, kadınların ait oldukları alanlarda meşru konumlar elde etmesini daha da zorlaştırmaktadır.

Farklı kültürel geçmişlerden gelen bireylerin sahip oldukları kültürel ve sosyal sermaye türleri, egemen alanların normlarına göre ya tanınır ya da değersizleştirilmektedir. İşçi sınıfı kadınlarının sahip olduğu kültürel sermayenin egemen sınıfın estetik standartlarıyla uyuşmadığı için değersizleştirilmektedir (Skeggs, 1997, s. 56). Benzer biçimde, çokkültürlü bağlamlarda etnik azınlıkların bilgi, dil ve görgü biçimleri de sembolik sermayeye dönüşme potansiyelinden yoksun

bırakılabilmektedir. Bu noktada “sınırlı geçişkenlik” vurgusu önemlidir; belirli sermayelerin belirli alanlarda işlememesinin, bireylerin sosyal mobilitelerini sınırlandırmaktadır (Anthias, 2001, s. 375).

Toplumsal alanlar (örneğin eğitim, istihdam ya da medya), hem toplumsal cinsiyet normlarının hem de kültürel normların yeniden üretildiği alanlardır. Bourdieu’nun alan kavramı, bu kurumların özgül yapılarla işlediğini ve bireylerin bu yapılar içinde kendi sermayelerini nasıl kullanabildiklerinin belirleyici olduğunu göstermektedir (Bourdieu, 1986, s. 242). Göçmen kökenli bir kadın, eğitim alanında dil eksikliği nedeniyle kültürel sermaye dezavantajı yaşarken; istihdam alanında da sosyal ağlara erişemediği için sosyal sermaye yoksunluğu yaşayabilmektedir. Bu tür çakışan eşitsizlik biçimleri “diasporik alanlar” kavramı üzerinden ele alınmakta ve çoklu aidiyetlerin çatışan yapılar içinde nasıl biçimlendiğini göstermektedir (Brah, 1996, s. 189).

Tüm bu süreçlerin görünmez bir biçimde işleminde sembolik şiddetin rolü büyüktür. Hem toplumsal cinsiyet normları hem kültürel kodlar, bireyler tarafından içselleştirildiğinde, eşitsizlikler doğal ve kaçınılmazmış gibi görünmektedir. Bu meşrulaştırma süreci, özellikle çokkültürlü toplumlarda kadınların hem kendi topluluklarında hem de egemen kültürde ikincilleştirilmesine yol açabilmektedir. Toplumsal cinsiyetin performatifliği kavramsallaştırması burada önemlidir; toplumsal normların tekrar yoluyla yeniden üretildiğini ve bu tekrarın özneyi şekillendirdiğini savunmaktadır (Butler, 1990, s. 140). Bu bağlamda, çokkültürlü toplumlarda kadınlar, farklı norm sistemlerinin performanslarını aynı anda sergilemek zorunda kalmaktadır.

Sonuç olarak, toplumsal cinsiyet ve çokkültürlülük, Bourdieu’nun kuramı aracılığıyla birlikte okunabildiğinde; eşitsizliklerin nasıl yapılandığı, meşrulaştırıldığı ve sürdürüldüğü daha görünür hale gelmektedir. Habitus, sermaye, alan ve sembolik şiddet gibi kavramlar hem cinsiyet hem de kültürel farklılıkların toplumsal alanlarda nasıl konumlandığını açıklamak için güçlü araçlar sunmaktadır.

Yöntem

Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin çokkültürlülük tutumları ile toplumsal cinsiyet algıları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır (Büyüköztürk vd., 2016; Karasar, 2021). Araştırmanın evrenini 2023–2024 eğitim-öğretim yılında Amasya Üniversitesi’nde örgün öğretime kayıtlı 10.310 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma için Amasya Üniversitesi etik kurulu 11.10.2023 tarihli 155019 sayılı kararına göre etik kurul izni alınmıştır. Örneklem, eğitim düzeylerine göre orantılı tabakalı örnekleme yöntemiyle belirlenmiş ve toplam 828 katılımcıdan veri toplanmıştır (Büyüköztürk, 2016). Veri toplama araçları Demografik Bilgi Formu, Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği (Altınova & Duyan, 2013) ve Çokkültürlülük Tutum Ölçeği’nden (Özgen & Köşker, 2019) oluşmaktadır. Ölçeklerin iç tutarlılığı Cronbach’s Alpha katsayısı ile değerlendirilmiştir.

Veriler 2023–2024 bahar döneminde Şubat–Nisan ayları arasında yüz yüze toplanmış, katılımcılardan aydınlatılmış onam alınmış ve araştırma etik kurul onayı ile yürütülmüştür. Veri ön işleme sürecinde Z puanlarına göre ± 3 standart sapma dışında kalan 33 aykırı değer veri setinden çıkarılmış ve analizler 795 katılımcı üzerinden gerçekleştirilmiştir (Tabachnick & Fidell, 2014). Verilerin analizi Jamovi 2.6.26 programı ile yapılmış; betimsel istatistikler hesaplandıktan sonra normal dağılım varsayımı çarpıklık ve basıklık değerleriyle değerlendirilmiş ve parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir (Kline, 2011). Değişkenler arası ilişkiler Pearson korelasyon analizi ile test edilmiş (Pallant, 2020); demografik değişkenlere göre farklılıkların belirlenmesinde bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Ayrıca, toplumsal cinsiyet algısının çokkültürlülük tutumunu (ve alt boyutlarını) yordama düzeyini belirlemek amacıyla regresyon analizi uygulanmıştır. Varyans eşitliği Levene testiyle incelenmiş, gerekli durumlarda Welch düzeltmesi kullanılmıştır (Field, 2013). Etki büyüklükleri t-testi için Cohen’s d, ANOVA için η^2 ile raporlanmış; anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir (Cohen, 1988).

Bulgular

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algıları ile çokkültürlülük tutumları arasındaki ilişki; ayrıca bu değişkenlerin cinsiyet, yaş grubu, etnik köken ve ailedeki çocuk sayısı gibi demografik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Bulgular bölümünde ilk olarak katılımcıların ilgili ölçeklerden aldıkları puanlara ilişkin betimleyici istatistikler sunulmuş, ardından toplumsal cinsiyet algısı ile çokkültürlülük tutumu arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir. Son olarak toplumsal cinsiyet algısını yordayan değişkenleri belirlemek amacıyla çoklu regresyon analizleri gerçekleştirilmiş ve modele ilişkin katsayılar raporlanmıştır.

Tablo 1: Cinsiyete Göre Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Çokkültürlülük Tutumu Puanlarına İlişkin Betimleyici İstatistikler

	N	Ort.	Medyan	SS	SH
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı					
Erkek	342	92,3	92	17,7	0,957
Kadın	453	108	111	12,9	0,605
Çokkültürlülük Tutum Puanı					
Erkek	342	74,9	74	11	0,593
Kadın	453	81,4	82	9,59	0,451
Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı					
Erkek	342	23,02	23	4,35	0,235
Kadın	453	25,01	25	3,5	0,1644
Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı					
Erkek	342	18,97	19	3,52	0,19
Kadın	453	19,49	20	3,2	0,1504
Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı					
Erkek	342	6,7	6	3,59	0,194
Kadın	453	8,84	9	3,91	0,1838
Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı					
Erkek	342	13,13	13	3,84	0,208
Kadın	453	14,11	14	3,45	0,1623
Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı					
Erkek	342	13,09	14	2,22	0,12
Kadın	453	13,96	15	1,56	0,0735

Tablo 1’de katılımcıların toplumsal cinsiyet algısı ve çokkültürlülük tutumlarına ilişkin puanları cinsiyete göre karşılaştırmalı biçimde sunulmuştur. Bulgulara göre, erkek katılımcıların toplumsal cinsiyet algısı puan ortalaması Ort.=92,3 (SS=17,7) iken kadınların ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir (kadın grubunun ortalaması tabloda verilmiştir). Çokkültürlülük tutum puanlarında ise kadınların puan ortalaması (Ort.=81,4, SS=9,59) erkeklerden (Ort.=74,9, SS=11,0) daha yüksektir. Alt boyutlar incelendiğinde kadınların, özellikle Kaygı, Tahammül, Tehdit ve Ayrımcılık alt boyutlarında erkeklere göre daha yüksek ortalama puanlara sahip olduğu görülmektedir. Genel olarak Tablo 1, cinsiyete göre hem toplumsal cinsiyet algısı hem de çokkültürlülük tutumu puanlarının farklılaştığını göstermektedir.

Tablo 2: Yaş Gruplarına Göre Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Çokkültürlülük Tutumu İlişkin Betimleyici İstatistikler

	N	Ort.	SS	SH
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı				
18-20	380	100	17.0	0.872
21-23	303	102	16.6	0.952
24-26	55	101	19.1	2.574
27+	57	106	17.5	2.321
Çokkültürlülük Tutum Puanı				
18-20	380	100	17,0	0,872
21-23	303	102	16,6	0,952
24-26	55	101	19,1	2,574
27+	57	106	17,5	2,321
Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı				
18-20	380	23.81	3.96	0.203
21-23	303	24.28	4.02	0.231
24-26	55	24.93	3.62	0.488
27+	57	25.11	4.35	0.577
Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı				
18-20	380	18,45	3,21	0,165
21-23	303	19,66	3,29	0,189
24-26	55	20,75	3,03	0,409
27+	57	21,19	3,27	0,433
Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı				
18-20	380	7,77	3,76	0,193
21-23	303	8,01	4,08	0,234
24-26	55	8,05	4,22	0,569
27+	57	8,30	3,84	0,509
Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı				
18-20	380	13,44	3,52	0,180
21-23	303	13,73	3,74	0,215
24-26	55	14,22	3,65	0,492
27+	57	14,61	4,03	0,533
Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı				
18-20	380	13,32	2,06	0,106
21-23	303	13,73	1,84	0,106

24-26	55	14,20	1,43	0,193
27+	57	14,11	1,51	0,200

Tablo 2’de toplumsal cinsiyet algısı ve çokkültürlülük tutum puanları yaş gruplarına göre değerlendirilmiştir. Toplumsal cinsiyet algısı puanları yaş arttıkça yükselme eğilimi göstermiştir. En yüksek ortalama 27+ yaş grubunda (Ort.=106) görülmüş, en düşük ortalama ise 18–20 yaş grubundadır (Ort.=100).

Çokkültürlülük tutumu alt boyutlarında ise yaş ilerledikçe özellikle zenginlik, tahammül ve tehdit boyutlarında ortalama puanların kademeli şekilde arttığı görülmektedir. Yaş grupları arasında en yüksek ortalama puanlar çoğunlukla 27+ yaş grubunda gözlenmiştir. Bulgular genel olarak yaş faktörünün, özellikle çokkültürlülük tutumunun bazı alt boyutlarında farklılaşmaya neden olabileceğini işaret etmektedir.

Tablo 3: Tablo Adında İlk Harfler Büyük ve 11 punto Etnik Köken Gruplarına Göre Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Çokkültürlülük Tutumu Puanlarına İlişkin Betimleyici İstatistikler

	<i>N</i>	<i>Ort.</i>	<i>SS</i>	<i>SH</i>
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı				
Kürt	380	100	17	0,872
Türk	303	102	16,6	0,952
Yörük	55	101	19,1	2,574
Diğer	75	106	17,5	2,321
Çokkültürlülük Tutum Puanı				
Kürt	380	100	17	0,872
Türk	303	102	16,6	0,952
Yörük	55	101	19,1	2,574
Diğer	75	106	17,5	2,321
Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı				
Kürt	68	24,69	3,71	0,4495
Türk	609	24,18	4,05	0,164
Yörük	43	23,63	3,7	0,5638
Diğer	75	23,79	4,11	0,4751
Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı				
Kürt	68	21,09	2,85	0,346
Türk	609	18,98	3,38	0,1368
Yörük	43	19,37	2,98	0,4539
Diğer	75	19,89	3,2	0,3698
Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı				
Kürt	68	7,69	3,77	0,4572
Türk	609	7,9	3,9	0,1581
Yörük	43	7,35	4,08	0,6216
Diğer	75	8,65	4,09	0,4725
Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı				

Kürt	68	16,47	3,16	0,3826
Türk	609	13,29	3,61	0,1461
Yörük	43	13,98	3,43	0,5235
Diğer	75	14,25	3,48	0,4014
Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı				
Kürt	68	14,01	1,58	0,1914
Türk	609	13,54	1,95	0,079
Yörük	43	13,28	2,2	0,335
Diğer	75	13,83	1,76	0,203

Not. Tablo, katılımcıların etnik kökenlerine göre dağılımını göstermektedir. "Diğer" kategorisi içinde etnik kökenini belirtmek istemeyen katılımcılar ($n = 20$) ile Arap ($n = 11$), Azeri ($n = 4$), Boşnak ($n = 1$), Çerkez ($n = 14$), Gürcü ($n = 8$), Laz ($n = 12$) ve Zaza ($n = 5$) kökeninden bireyler yer almaktadır.

Tablo 3'te toplumsal cinsiyet algısı ve çokkültürlülük tutum puanlarının etnik kökene göre betimsel dağılımı verilmiştir. Çokkültürlülük tutumu alt boyutları incelendiğinde Kürt katılımcıların özellikle Zenginlik (Ort.=21,09) ve Tehdit (Ort.=16,47) alt boyutlarında Türk katılımcılara göre daha yüksek ortalama puanlara sahip olduğu görülmektedir. Bu bulgu, farklı etnik köken gruplarının çokkültürlü yapıya yönelik algılarının boyutlara göre çeşitlenebildiğini göstermektedir.

Tablo 4: Ailedeki Çocuk Sayısına Göre Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Çokkültürlülük Tutumu Puanlarına İlişkin Betimleyici İstatistikler

	N	Ort.	SS	SH
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı				
Tek çocuk	37	105,6	17,2	2,83
2 çocuk	214	102,2	15,7	1,08
3 çocuk	273	102,3	16,8	1,02
4 çocuk	150	101,3	16,5	1,35
5 ve üzeri çocuk	121	96,6	19,7	1,79
Çokkültürlülük Tutum Puanı				
Tek çocuk	37	78,22	12,13	1,995
2 çocuk	214	79,04	10,69	0,731
3 çocuk	273	77,91	10,92	0,661
4 çocuk	150	79,33	10,42	0,851
5 ve üzeri çocuk	121	78,74	10,18	0,926
Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı				
Tek çocuk	37	24,43	4,17	0,686
2 çocuk	214	24,12	4,01	0,274
3 çocuk	273	24,22	4,01	0,243
4 çocuk	150	24,38	3,81	0,311
5 ve üzeri çocuk	121	23,74	4,21	0,383
Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı				
Tek çocuk	37	18,57	3,26	0,536
2 çocuk	214	19,27	3,54	0,242

3 çocuk	273	19,12	3,38	0,204
4 çocuk	150	19,35	3,23	0,264
5 ve üzeri çocuk	121	19,7	3,09	0,281
Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı				
Tek çocuk	37	9,32	4,56	0,75
2 çocuk	214	8,41	4,13	0,282
3 çocuk	273	7,94	3,84	0,232
4 çocuk	150	7,46	3,8	0,31
5 ve üzeri çocuk	121	7,17	3,46	0,315
Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı				
Tek çocuk	37	12,59	3,75	0,617
2 çocuk	214	13,56	3,62	0,247
3 çocuk	273	13,18	3,65	0,221
4 çocuk	150	14,32	3,58	0,292
5 ve üzeri çocuk	121	14,6	3,56	0,323
Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı				
Tek çocuk	37	13,3	2,15	0,353
2 çocuk	214	13,69	1,78	0,122
3 çocuk	273	13,45	2,06	0,125
4 çocuk	150	13,82	1,71	0,14
5 ve üzeri çocuk	121	13,53	2,02	0,183

Not. Tablo, katılımcıların ebeveynlerinin sahip olduğu çocuk sayısına göre dağılımını göstermektedir. "5+" kategorisi içinde 6 çocuğa sahip ebeveyn sayısı ($n = 30$), 7 çocuğa sahip ebeveyn sayısı ($n = 13$), 8 çocuğa sahip ebeveyn sayısı ($n = 11$), 9 çocuğa sahip ebeveyn sayısı ($n = 3$), 10 çocuğa sahip ebeveyn sayısı ($n = 3$) bireyler yer almaktadır.

Tablo 4'te katılımcıların ebeveynlerinin sahip olduğu çocuk sayısına göre toplumsal cinsiyet algısı ve çokkültürlülük tutumu ortalamaları sunulmuştur. Bulgulara göre toplumsal cinsiyet algısı puanları tek çocuk kategorisinde en yüksek düzeydedir (Ort.=105,6), çocuk sayısı arttıkça ortalamaların kısmen azaldığı ve 5+ çocuk kategorisinde daha düşük bir ortalamaya ulaştığı görülmektedir (Ort.=96,6). Bu durum, aile yapısının/toplumsallaşma sürecinin toplumsal cinsiyet algısı üzerinde etkili olabileceğini düşündürmektedir.

Çokkültürlülük tutumu açısından toplam puan ortalamaları ise gruplar arasında büyük bir farklılık göstermemekle birlikte; alt boyutlarda özellikle tahammül ve tehdit puanlarının çocuk sayısı değişkenine bağlı olarak farklılaşabildiği görülmektedir.

Tablo 5: Çokkültürlülük Tutumu ve Toplumsal Cinsiyet Algısı

		Çokkültürlülük Tutum Puanı	Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı
Çokkültürlülük Tutum Puanı	Pearson's r	—	
	sd	—	
	p	—	
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı	Pearson's r	0,602***	—
	sd	793	—
	p	< 0,001	—

Not. * $p < ,05$, ** $p < ,01$, *** $p < ,001$

Tablo 5'te çokkültürlülük tutumu ile toplumsal cinsiyet algısı arasındaki ilişki Pearson korelasyon katsayısı ile incelenmiştir. Sonuçlar, iki değişken arasında pozitif yönlü ve orta-yüksek düzeyde anlamlı ilişki olduğunu göstermiştir ($r = 0,602$, $p < .001$). Bu bulguya göre katılımcıların çokkültürlülük tutumu arttıkça, toplumsal cinsiyet algısı puanları da artmaktadır.

Tablo 6: Çokkültürlülük Kaygı Tutumu ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Korelasyonu

		Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı	Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı
Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı	<i>Pearson's r</i>	—	
	<i>sd</i>	—	
	<i>p</i>	—	
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı	<i>Pearson's r</i>	0,613***	—
	<i>sd</i>	793	—
	<i>p</i>	< 0,001	—

Tablo 6'da kaygı alt boyutu ile toplumsal cinsiyet algısı arasındaki ilişki raporlanmıştır. Bulgulara göre iki değişken arasında pozitif yönlü ve güçlü düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r = 0,613$, $p < .001$). Bu sonuç, çokkültürlülük bağlamında kaygı alt boyutunda puanı artan bireylerin toplumsal cinsiyet algısının da yükseldiğine işaret etmektedir.

Tablo 7: Çokkültürlülük Zenginlik Alt Tutumu ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Korelasyonu

		Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı	Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı
Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı	<i>Pearson's r</i>	—	
	<i>sd</i>	—	
	<i>p-value</i>	—	
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı	<i>Pearson's r</i>	0,246***	—
	<i>sd</i>	793	—
	<i>p-value</i>	<,001	—

Not, * $p < ,05$, ** $p < ,01$, *** $p < ,001$

Tablo 7'ye göre zenginlik alt boyutu ile toplumsal cinsiyet algısı arasında düşük düzeyde fakat anlamlı bir ilişki vardır ($r = 0,246$, $p < .001$). Bu bulgu, zenginlik algısının toplumsal cinsiyet algısı ile ilişkili olduğunu ancak etkinin diğer boyutlara kıyasla daha zayıf düzeyde olduğunu göstermektedir.

Tablo 8: Çokkültürlülük Tahammül Alt Tutumu ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Korelasyonu

		Çokkültürlülük Tutumu- Tahammül Alt Puanı	Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı
Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı	<i>Pearson's r</i>	—	
	<i>sd</i>	—	
	<i>p-value</i>	—	
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı	<i>Pearson's r</i>	0,419***	—
	<i>sd</i>	793	—
	<i>p-value</i>	<,001	—
Not. * $p < ,05$, ** $p < ,01$, *** $p < ,001$			

Tablo 8’de tahammül alt boyutu ile toplumsal cinsiyet algısı arasındaki ilişki incelenmiştir. Bulgular orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişkiye işaret etmektedir ($r = 0,419$, $p < .001$). Bu sonuç, çokkültürlülüğe yönelik tahammül düzeyi yükselen katılımcıların toplumsal cinsiyet algısının da arttığını göstermektedir.

Tablo 9: Çokkültürlülük Tehdit Alt Tutumu ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Korelasyonu

		Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı	Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı
Çokkültürlülük Tutumu- Tehdit Alt Puanı	<i>Pearson's r</i>	—	
	<i>sd</i>	—	
	<i>p-value</i>	—	
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı	<i>Pearson's r</i>	0,171***	—
	<i>sd</i>	793	—
	<i>p-value</i>	<,001	—
Not. * $p < ,05$, ** $p < ,01$, *** $p < ,001$			

Tablo 9 bulgularına göre tehdit alt boyutu ile toplumsal cinsiyet algısı arasında düşük düzeyde ancak anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r = 0,171$, $p < .001$). Korelasyon katsayısının düşük olması, tehdit algısının toplumsal cinsiyet algısı ile ilişkili olmakla birlikte daha sınırlı bir katkısı olduğunu göstermektedir.

Tablo 10: Çokkültürlülük Ayrımcılık Alt Tutumu ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Korelasyonu

		Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı	Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı
Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı	<i>Pearson's r</i>	—	
	<i>sd</i>	—	
	<i>p-value</i>	—	
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı	<i>Pearson's r</i>	0,464***	—
	<i>sd</i>	793	—
	<i>p-value</i>	<,001	—
Not. * $p < ,05$, ** $p < ,01$, *** $p < ,001$			

Tablo 10'da ayrımcılık alt boyutu ile toplumsal cinsiyet algısı arasındaki ilişki raporlanmıştır. Bulgular, iki değişken arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir ($r = 0,464$, $p < .001$). Dolayısıyla ayrımcılığa ilişkin tutum puanları arttıkça toplumsal cinsiyet algısı da artmaktadır.

Tablo 11: Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanını Yordayan Çokkültürlülük Tutumu Alt Boyutları ve Demografik Değişkenlere Ait Çoklu Regresyon Katsayıları

Yordayıcı	Tahmin	SH	t	p	Stand. Tahmin
Kesen ^a	330.175	4.295	76.880	<.001	
Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı	16.399	0.122	133.889	<.001	0.38502
Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı	0.2143	0.139	15.394	.124	0.04207
Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı	0.6399	0.118	54.010	<.001	0.14700
Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı	-0.0189	0.124	-0.1526	.879	-0.00405
Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı	20.588	0.239	86.264	<.001	0.23196
Cinsiyet					
Erkek – Kadın	-96.009	0.892	-107.661	<.001	-0.56267
Yaş:					
21-23, 18-20	0.0722	0.906	0.0797	.937	0.00423
30+, 18-20	-0.2935	1.875	-0.1565	.876	-0.01720
24-26, 18-20	-41.254	1.697	-24.305	.015	-0.24177
27-29, 18-20	21.131	3.295	0.6412	.522	0.12384
Etnik Köken					
Kürt-Türk	-0.7045	1.630	-0.4322	.666	-0.04129
Yörük-Türk	-19.617	1.832	-10.708	.285	-0.11497

Diğer-Türk	-0.4474	1.420	-0.3151	.753	-0.02622
Ailedeki Çocuk Sayısı:					
2 çocuk	-28.157	2.059	-13.673	.172	-0.16502
3 çocuk	-28.932	2.031	-14.244	.155	-0.16956
4 çocuk	-41.742	2.136	-19.540	.051	-0.24464
5 ve üzeri çocuk	-70.253	2.254	-31.171	.002	-0.41173
^a Referans düzeyi temsil eder					

Tablo 11’de toplumsal cinsiyet algısını yordamak amacıyla yapılan çoklu regresyon analizinde çokkültürlülüğün alt boyutları ve demografik değişkenler modele dahil edilmiştir. Bulgulara göre çokkültürlülük alt boyutlarından Kaygı ($\beta = 0,385$, $p < .001$), Tahammül ($\beta = 0,147$, $p < .001$) ve Ayrımcılık ($\beta = 0,232$, $p < .001$) değişkenleri toplumsal cinsiyet algısının anlamlı yordayıcısıdır. Buna karşın Zenginlik ($p = .124$) ve Tehdit ($p = .879$) alt boyutlarının anlamlı bir yordayıcı olmadığı görülmüştür.

Demografik değişkenler açısından cinsiyet değişkeni anlamlıdır (Erkek-Kadın: $\beta = -0,563$, $p < .001$). Bu sonuç, referans kodlamaya bağlı olarak cinsiyetin toplumsal cinsiyet algısı üzerinde güçlü bir etkisi olduğunu göstermektedir. Yaş gruplarında yalnızca 24-26 yaş grubunun 18-20 yaş grubuna göre anlamlı farklılık oluşturduğu bulunmuştur ($\beta = -0,242$, $p = .015$). Etnik köken değişkeni anlamlı değildir. Ailede çocuk sayısı açısından ise 5+ çocuk grubunun tek çocuk grubuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir ($\beta = -0,412$, $p = .002$).

Tablo 12: Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanını Yordayan Çoklu Regresyon Modeline İlişkin Katsayılar

Yordayıcı	Tahmin	SH	t	p	Stand. Tahmin
Kesen ^a	453.384	42.095	107.704	<.001	
Çokkültürlülük Tutum Puanı	0.8380	0.0453	185.023	<.001	0.52551
Cinsiyet					
Erkek - Kadın	-106.332	0.9480	-112.165	<.001	-0.62317
Yaş					
21-23, 18-20	0.0917	0.9745	0.0941	.925	0.00537
30+, 18-20	-11.860	20.106	-0.5898	.555	-0.06951
24-26, 18-20	-42.534	18.227	-23.335	.020	-0.24927
27-29, 18-20	0.8851	35.696	0.2480	.804	0.05187
Etnik Köken					
Kürt-Türk	-32.262	17.437	-18.502	.065	-0.18907
Yörük-Türk	-35.081	19.830	-17.691	.077	-0.20559
Diğer-Türk	-19.387	15.301	-12.670	.206	-0.11362
Ailedeki Çocuk Sayısı:					
2 – Tek çocuk	-35.107	22.289	-15.751	.116	-0.20575
3 – Tek çocuk	-33.867	21.981	-15.407	.124	-0.19848
4 – Tek çocuk	-48.603	23.002	-21.130	.035	-0.28484
5 ve üzeri – Tek çocuk	-85.500	24.290	-35.199	<.001	-0.50108
^a Referans düzeyi temsil eder					

Tablo 12’de toplumsal cinsiyet algısını açıklamak üzere oluşturulan regresyon modelinde çokkültürlülük tutumu toplam puanı ile demografik değişkenler yer almaktadır. Bulgulara göre çokkültürlülük tutum puanı, toplumsal cinsiyet algısını anlamlı biçimde ve

pozitif yönde yordamaktadır ($\beta=0,526$, $p<.001$). Yani çokkültürlülük tutumu arttıkça toplumsal cinsiyet algısı düzeyi de artmaktadır.

Demografik değişkenler açısından cinsiyet yine anlamlı bir yordayıcıdır (Erkek–Kadın: $\beta = -0,623$, $p<.001$). Yaş değişkeninde yalnızca 24–26 yaş grubunun 18–20 yaş grubuna göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği bulunmuştur ($\beta = -0,249$, $p = .020$). Etnik köken değişkenleri anlamlı düzeye ulaşmamış; ailedeki çocuk sayısı değişkeninde ise 4 çocuk ($p = .035$) ve 5+ çocuk ($p<.001$) gruplarının tek çocuk grubuna göre anlamlı fark yarattığı görülmüştür.

Tablo 1: Cinsiyete Göre Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Çokkültürlülük Tutumu Puanlarına İlişkin Betimleyici İstatistikler

	N	Ort.	Medyan	SS	SH
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı					
Erkek	342	92,3	92	17,7	0,957
Kadın	453	108	111	12,9	0,605
Çokkültürlülük Tutum Puanı					
Erkek	342	74,9	74	11	0,593
Kadın	453	81,4	82	9,59	0,451
Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı					
Erkek	342	23,02	23	4,35	0,235
Kadın	453	25,01	25	3,5	0,1644
Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı					
Erkek	342	18,97	19	3,52	0,19
Kadın	453	19,49	20	3,2	0,1504
Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı					
Erkek	342	6,7	6	3,59	0,194
Kadın	453	8,84	9	3,91	0,1838
Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı					
Erkek	342	13,13	13	3,84	0,208
Kadın	453	14,11	14	3,45	0,1623
Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı					
Erkek	342	13,09	14	2,22	0,12
Kadın	453	13,96	15	1,56	0,0735

Tablo 1’de katılımcıların toplumsal cinsiyet algısı ve çokkültürlülük tutumlarına ilişkin puanları cinsiyete göre karşılaştırmalı biçimde sunulmuştur. Bulgulara göre, erkek katılımcıların toplumsal cinsiyet algısı puan ortalaması Ort.=92,3 (SS=17,7) iken kadınların ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir (kadın grubunun ortalaması tabloda verilmiştir). Çokkültürlülük tutum puanlarında ise kadınların puan ortalaması (Ort.=81,4, SS=9,59) erkeklerden (Ort.=74,9, SS=11,0) daha yüksektir. Alt boyutlar incelendiğinde kadınların, özellikle Kaygı, Tahammül, Tehdit ve Ayrımcılık alt boyutlarında erkeklere göre daha yüksek ortalama puanlara sahip olduğu görülmektedir. Genel olarak Tablo 1, cinsiyete göre hem toplumsal cinsiyet algısı hem de çokkültürlülük tutumu puanlarının farklılaştığını göstermektedir.

Tablo 2: Yaş Gruplarına Göre Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Çokkültürlülük Tutumu İlişkin Betimleyici İstatistikler

	<i>N</i>	<i>Ort.</i>	<i>SS</i>	<i>SH</i>
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı				
18-20	380	100	17.0	0.872
21-23	303	102	16.6	0.952
24-26	55	101	19.1	2.574
27+	57	106	17.5	2.321
Çokkültürlülük Tutum Puanı				
18-20	380	100	17,0	0,872
21-23	303	102	16,6	0,952
24-26	55	101	19,1	2,574
27+	57	106	17,5	2,321
Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı				
18-20	380	23.81	3.96	0.203
21-23	303	24.28	4.02	0.231
24-26	55	24.93	3.62	0.488
27+	57	25.11	4.35	0.577
Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı				
18-20	380	18,45	3,21	0,165
21-23	303	19,66	3,29	0,189
24-26	55	20,75	3,03	0,409
27+	57	21,19	3,27	0,433
Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı				
18-20	380	7,77	3,76	0,193
21-23	303	8,01	4,08	0,234
24-26	55	8,05	4,22	0,569
27+	57	8,30	3,84	0,509
Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı				
18-20	380	13,44	3,52	0,180
21-23	303	13,73	3,74	0,215
24-26	55	14,22	3,65	0,492
27+	57	14,61	4,03	0,533
Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı				
18-20	380	13,32	2,06	0,106
21-23	303	13,73	1,84	0,106
24-26	55	14,20	1,43	0,193
27+	57	14,11	1,51	0,200

Tablo 2’de toplumsal cinsiyet algısı ve çokkültürlülük tutum puanları yaş gruplarına göre değerlendirilmiştir. Toplumsal cinsiyet algısı puanları yaş arttıkça yükselme eğilimi göstermiştir. En yüksek ortalama 27+ yaş grubunda (Ort.=106) görülmüş, en düşük ortalama ise 18–20 yaş grubundadır (Ort.=100).

Çokkültürlülük tutumu alt boyutlarında ise yaş ilerledikçe özellikle zenginlik, tahammül ve tehdit boyutlarında ortalama puanların kademeli şekilde arttığı görülmektedir. Yaş grupları arasında en yüksek ortalama puanlar çoğunlukla 27+ yaş grubunda gözlenmiştir. Bulgular genel olarak yaş faktörünün, özellikle çokkültürlülük tutumunun bazı alt boyutlarında farklılaşmaya neden olabileceğini işaret etmektedir.

Tablo 3: Tablo Adında İlk Harfler Büyük ve 11 punto Etnik Köken Gruplarına Göre Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Çokkültürlülük Tutumu Puanlarına İlişkin Betimleyici İstatistikler

	<i>N</i>	<i>Ort.</i>	<i>SS</i>	<i>SH</i>
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı				
Kürt	380	100	17	0,872
Türk	303	102	16,6	0,952
Yörük	55	101	19,1	2,574
Diğer	75	106	17,5	2,321
Çokkültürlülük Tutum Puanı				
Kürt	380	100	17	0,872
Türk	303	102	16,6	0,952
Yörük	55	101	19,1	2,574
Diğer	75	106	17,5	2,321
Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı				
Kürt	68	24,69	3,71	0,4495
Türk	609	24,18	4,05	0,164
Yörük	43	23,63	3,7	0,5638
Diğer	75	23,79	4,11	0,4751
Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı				
Kürt	68	21,09	2,85	0,346
Türk	609	18,98	3,38	0,1368
Yörük	43	19,37	2,98	0,4539
Diğer	75	19,89	3,2	0,3698
Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı				
Kürt	68	7,69	3,77	0,4572
Türk	609	7,9	3,9	0,1581
Yörük	43	7,35	4,08	0,6216
Diğer	75	8,65	4,09	0,4725
Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı				
Kürt	68	16,47	3,16	0,3826
Türk	609	13,29	3,61	0,1461

Yörük	43	13,98	3,43	0,5235
Diğer	75	14,25	3,48	0,4014
Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı				
Kürt	68	14,01	1,58	0,1914
Türk	609	13,54	1,95	0,079
Yörük	43	13,28	2,2	0,335
Diğer	75	13,83	1,76	0,203

Not. Tablo, katılımcıların etnik kökenlerine göre dağılımını göstermektedir. "Diğer" kategorisi içinde etnik kökenini belirtmek istemeyen katılımcılar ($n = 20$) ile Arap ($n = 11$), Azeri ($n = 4$), Boşnak ($n = 1$), Çerkez ($n = 14$), Gürcü ($n = 8$), Laz ($n = 12$) ve Zaza ($n = 5$) kökeninden bireyler yer almaktadır.

Tablo 3'te toplumsal cinsiyet algısı ve çokkültürlülük tutum puanlarının etnik kökene göre betimsel dağılımı verilmiştir. Çokkültürlülük tutumu alt boyutları incelendiğinde Kürt katılımcıların özellikle Zenginlik (Ort.=21,09) ve Tehdit (Ort.=16,47) alt boyutlarında Türk katılımcılara göre daha yüksek ortalama puanlara sahip olduğu görülmektedir. Bu bulgu, farklı etnik köken gruplarının çokkültürlü yapıya yönelik algılarının boyutlara göre çeşitlenebildiğini göstermektedir.

Tablo 4: Ailedeki Çocuk Sayısına Göre Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Çokkültürlülük Tutumu Puanlarına İlişkin Betimleyici İstatistikler

	<i>N</i>	<i>Ort.</i>	<i>SS</i>	<i>SH</i>
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı				
Tek çocuk	37	105,6	17,2	2,83
2 çocuk	214	102,2	15,7	1,08
3 çocuk	273	102,3	16,8	1,02
4 çocuk	150	101,3	16,5	1,35
5 ve üzeri çocuk	121	96,6	19,7	1,79
Çokkültürlülük Tutum Puanı				
Tek çocuk	37	78,22	12,13	1,995
2 çocuk	214	79,04	10,69	0,731
3 çocuk	273	77,91	10,92	0,661
4 çocuk	150	79,33	10,42	0,851
5 ve üzeri çocuk	121	78,74	10,18	0,926
Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı				
Tek çocuk	37	24,43	4,17	0,686
2 çocuk	214	24,12	4,01	0,274
3 çocuk	273	24,22	4,01	0,243
4 çocuk	150	24,38	3,81	0,311
5 ve üzeri çocuk	121	23,74	4,21	0,383
Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı				
Tek çocuk	37	18,57	3,26	0,536
2 çocuk	214	19,27	3,54	0,242
3 çocuk	273	19,12	3,38	0,204
4 çocuk	150	19,35	3,23	0,264

5 ve üzeri çocuk	121	19,7	3,09	0,281
Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı				
Tek çocuk	37	9,32	4,56	0,75
2 çocuk	214	8,41	4,13	0,282
3 çocuk	273	7,94	3,84	0,232
4 çocuk	150	7,46	3,8	0,31
5 ve üzeri çocuk	121	7,17	3,46	0,315
Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı				
Tek çocuk	37	12,59	3,75	0,617
2 çocuk	214	13,56	3,62	0,247
3 çocuk	273	13,18	3,65	0,221
4 çocuk	150	14,32	3,58	0,292
5 ve üzeri çocuk	121	14,6	3,56	0,323
Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı				
Tek çocuk	37	13,3	2,15	0,353
2 çocuk	214	13,69	1,78	0,122
3 çocuk	273	13,45	2,06	0,125
4 çocuk	150	13,82	1,71	0,14
5 ve üzeri çocuk	121	13,53	2,02	0,183

Not. Tablo, katılımcıların ebeveynlerinin sahip olduğu çocuk sayısına göre dağılımını göstermektedir. "5+" kategorisi içinde 6 çocuğa sahip ebeveyn sayısı ($n = 30$), 7 çocuğa sahip ebeveyn sayısı ($n = 13$), 8 çocuğa sahip ebeveyn sayısı ($n = 11$), 9 çocuğa sahip ebeveyn sayısı ($n = 3$), 10 çocuğa sahip ebeveyn sayısı ($n = 3$) bireyler yer almaktadır.

Tablo 4'te katılımcıların ebeveynlerinin sahip olduğu çocuk sayısına göre toplumsal cinsiyet algısı ve çokkültürlülük tutumu ortalamaları sunulmuştur. Bulgulara göre toplumsal cinsiyet algısı puanları tek çocuk kategorisinde en yüksek düzeydedir (Ort.=105,6), çocuk sayısı arttıkça ortalamaların kısmen azaldığı ve 5+ çocuk kategorisinde daha düşük bir ortalamaya ulaştığı görülmektedir (Ort.=96,6). Bu durum, aile yapısının/toplumsallaşma sürecinin toplumsal cinsiyet algısı üzerinde etkili olabileceğini düşündürmektedir.

Çokkültürlülük tutumu açısından toplam puan ortalamaları ise gruplar arasında büyük bir farklılık göstermemekle birlikte; alt boyutlarda özellikle tahammül ve tehdit puanlarının çocuk sayısı değişkenine bağlı olarak farklılaşabildiği görülmektedir.

Tablo 5: Çokkültürlülük Tutumu ve Toplumsal Cinsiyet Algısı

		Çokkültürlülük Tutum Puanı	Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı
Çokkültürlülük Tutum Puanı	<i>Pearson's r</i>	—	
	<i>sd</i>	—	
	<i>p</i>	—	
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı	<i>Pearson's r</i>	0,602***	—
	<i>sd</i>	793	—
	<i>p</i>	< 0,001	—

Not. * $p < ,05$, ** $p < ,01$, *** $p < ,001$

Tablo 5'te çokkültürlülük tutumu ile toplumsal cinsiyet algısı arasındaki ilişki Pearson korelasyon katsayısı ile incelenmiştir. Sonuçlar, iki değişken arasında pozitif yönlü ve orta-yüksek düzeyde anlamlı ilişki olduğunu göstermiştir ($r = 0,602$, $p < ,001$). Bu bulguya göre katılımcıların çokkültürlülük tutumu arttıkça, toplumsal cinsiyet algısı puanları da artmaktadır.

Tablo 6: Çokkültürlülük Kaygı Tutumu ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Korelasyonu

		Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı	Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı
Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı	<i>Pearson's r</i>	—	
	<i>sd</i>	—	
	<i>p</i>	—	
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı	<i>Pearson's r</i>	0,613***	—
	<i>sd</i>	793	—
	<i>p</i>	< 0,001	—

Tablo 6'da kaygı alt boyutu ile toplumsal cinsiyet algısı arasındaki ilişki raporlanmıştır. Bulgulara göre iki değişken arasında pozitif yönlü ve güçlü düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r = 0,613$, $p < ,001$). Bu sonuç, çokkültürlülük bağlamında kaygı alt boyutunda puanı artan bireylerin toplumsal cinsiyet algısının da yükseldiğine işaret etmektedir.

Tablo 7: Çokkültürlülük Zenginlik Alt Tutumu ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Korelasyonu

		Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı	Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı
Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı	<i>Pearson's r</i>	—	
	<i>sd</i>	—	
	<i>p-value</i>	—	
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı	<i>Pearson's r</i>	0,246***	—
	<i>sd</i>	793	—
	<i>p-value</i>	<,001	—

Not, * $p < ,05$, ** $p < ,01$, *** $p < ,001$

Tablo 7'ye göre zenginlik alt boyutu ile toplumsal cinsiyet algısı arasında düşük düzeyde fakat anlamlı bir ilişki vardır ($r = 0,246$, $p < .001$). Bu bulgu, zenginlik algısının toplumsal cinsiyet algısı ile ilişkili olduğunu ancak etkinin diğer boyutlara kıyasla daha zayıf düzeyde olduğunu göstermektedir.

Tablo 8: Çokkültürlülük Tahammül Alt Tutumu ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Korelasyonu

		Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı	Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı
Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı	<i>Pearson's r</i>	—	
	<i>sd</i>	—	
	<i>p-value</i>	—	
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı	<i>Pearson's r</i>	0,419***	—
	<i>sd</i>	793	—
	<i>p-value</i>	<,001	—
Not. * $p < ,05$, ** $p < ,01$, *** $p < ,001$			

Tablo 8'de tahammül alt boyutu ile toplumsal cinsiyet algısı arasındaki ilişki incelenmiştir. Bulgular orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişkiye işaret etmektedir ($r = 0,419$, $p < .001$). Bu sonuç, çokkültürlülüğe yönelik tahammül düzeyi yükselen katılımcıların toplumsal cinsiyet algısının da arttığını göstermektedir.

Tablo 9: Çokkültürlülük Tehdit Alt Tutumu ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Korelasyonu

		Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı	Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı
Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı	<i>Pearson's r</i>	—	
	<i>sd</i>	—	
	<i>p-value</i>	—	
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı	<i>Pearson's r</i>	0,171***	—
	<i>sd</i>	793	—
	<i>p-value</i>	<,001	—
Not. * $p < ,05$, ** $p < ,01$, *** $p < ,001$			

Tablo 9 bulgularına göre tehdit alt boyutu ile toplumsal cinsiyet algısı arasında düşük düzeyde ancak anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r = 0,171$, $p < .001$). Korelasyon katsayısının düşük olması, tehdit algısının toplumsal cinsiyet algısı ile ilişkili olmakla birlikte daha sınırlı bir katkısı olduğunu göstermektedir.

Tablo 10: Çokkültürlülük Ayrımcılık Alt Tutumu ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Korelasyonu

		Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı	Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı
Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı	<i>Pearson's r</i>	—	
	<i>sd</i>	—	
	<i>p-value</i>	—	
Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanı	<i>Pearson's r</i>	0,464***	—
	<i>sd</i>	793	—
	<i>p-value</i>	<,001	—
Not. * $p < ,05$, ** $p < ,01$, *** $p < ,001$			

Tablo 10’da ayrımcılık alt boyutu ile toplumsal cinsiyet algısı arasındaki ilişki raporlanmıştır. Bulgular, iki değişken arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir ($r = 0,464$, $p < .001$). Dolayısıyla ayrımcılığa ilişkin tutum puanları arttıkça toplumsal cinsiyet algısı da artmaktadır.

Tablo 11: Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanını Yordayan Çokkültürlülük Tutumu Alt Boyutları ve Demografik Değişkenlere Ait Çoklu Regresyon Katsayıları

Yordayıcı	Tahmin	SH	t	p	Stand. Tahmin
Kesen ^a	330.175	4.295	76.880	<.001	
Çokkültürlülük Tutumu-Kaygı Alt Puanı	16.399	0.122	133.889	<.001	0.38502
Çokkültürlülük Tutumu-Zenginlik Alt Puanı	0.2143	0.139	15.394	.124	0.04207
Çokkültürlülük Tutumu-Tahammül Alt Puanı	0.6399	0.118	54.010	<.001	0.14700
Çokkültürlülük Tutumu-Tehdit Alt Puanı	-0.0189	0.124	-0.1526	.879	-0.00405
Çokkültürlülük Tutumu-Ayrımcılık Alt Puanı	20.588	0.239	86.264	<.001	0.23196
Cinsiyet					
Erkek – Kadın	-96.009	0.892	-107.661	<.001	-0.56267
Yaş:					
21-23, 18-20	0.0722	0.906	0.0797	.937	0.00423
30+, 18-20	-0.2935	1.875	-0.1565	.876	-0.01720
24-26, 18-20	-41.254	1.697	-24.305	.015	-0.24177
27-29, 18-20	21.131	3.295	0.6412	.522	0.12384
Etnik Köken					
Kürt-Türk	-0.7045	1.630	-0.4322	.666	-0.04129
Yörük-Türk	-19.617	1.832	-10.708	.285	-0.11497
Diğer-Türk	-0.4474	1.420	-0.3151	.753	-0.02622

Ailedeki Çocuk Sayısı:					
2 çocuk	-28.157	2.059	-13.673	.172	-0.16502
3 çocuk	-28.932	2.031	-14.244	.155	-0.16956
4 çocuk	-41.742	2.136	-19.540	.051	-0.24464
5 ve üzeri çocuk	-70.253	2.254	-31.171	.002	-0.41173
^a Referans düzeyi temsil eder					

Tablo 11’de toplumsal cinsiyet algısını yordamak amacıyla yapılan çoklu regresyon analizinde çokkültürlülüğün alt boyutları ve demografik değişkenler modele dahil edilmiştir. Bulgulara göre çokkültürlülük alt boyutlarından Kaygı ($\beta = 0,385$, $p < .001$), Tahammül ($\beta = 0,147$, $p < .001$) ve Ayrımcılık ($\beta = 0,232$, $p < .001$) değişkenleri toplumsal cinsiyet algısının anlamlı yordayıcısıdır. Buna karşın Zenginlik ($p = .124$) ve Tehdit ($p = .879$) alt boyutlarının anlamlı bir yordayıcı olmadığı görülmüştür.

Demografik değişkenler açısından cinsiyet değişkeni anlamlıdır (Erkek–Kadın: $\beta = -0,563$, $p < .001$). Bu sonuç, referans kodlamaya bağlı olarak cinsiyetin toplumsal cinsiyet algısı üzerinde güçlü bir etkisi olduğunu göstermektedir. Yaş gruplarında yalnızca 24–26 yaş grubunun 18–20 yaş grubuna göre anlamlı farklılık oluşturduğu bulunmuştur ($\beta = -0,242$, $p = .015$). Etnik köken değişkeni anlamlı değildir. Ailede çocuk sayısı açısından ise 5+ çocuk grubunun tek çocuk grubuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir ($\beta = -0,412$, $p = .002$).

Tablo 12: Toplumsal Cinsiyet Algısı Puanını Yordayan Çoklu Regresyon Modeline İlişkin Katsayılar

Yordayıcı	Tahmin	SH	t	p	Stand. Tahmin
Kesen ^a	453.384	42.095	107.704	<.001	
Çokkültürlülük Tutum Puanı	0.8380	0.0453	185.023	<.001	0.52551
Cinsiyet					
Erkek - Kadın	-106.332	0.9480	-112.165	<.001	-0.62317
Yaş					
21-23, 18-20	0.0917	0.9745	0.0941	.925	0.00537
30+, 18-20	-11.860	20.106	-0.5898	.555	-0.06951
24-26, 18-20	-42.534	18.227	-23.335	.020	-0.24927
27-29, 18-20	0.8851	35.696	0.2480	.804	0.05187
Etnik Köken					
Kürt-Türk	-32.262	17.437	-18.502	.065	-0.18907
Yörük-Türk	-35.081	19.830	-17.691	.077	-0.20559
Diğer-Türk	-19.387	15.301	-12.670	.206	-0.11362
Ailedeki Çocuk Sayısı:					
2 – Tek çocuk	-35.107	22.289	-15.751	.116	-0.20575
3 – Tek çocuk	-33.867	21.981	-15.407	.124	-0.19848
4 – Tek çocuk	-48.603	23.002	-21.130	.035	-0.28484
5 ve üzeri – Tek çocuk	-85.500	24.290	-35.199	<.001	-0.50108
^a Referans düzeyi temsil eder					

Tablo 12’de toplumsal cinsiyet algısını açıklamak üzere oluşturulan regresyon modelinde çokkültürlülük tutumu toplam puanı ile demografik değişkenler yer almaktadır.

Bulgulara göre çokkültürlülük tutum puanı, toplumsal cinsiyet algısını anlamlı biçimde ve pozitif yönde yordamaktadır ($\beta=0,526$, $p<.001$). Yani çokkültürlülük tutumu arttıkça toplumsal cinsiyet algısı düzeyi de artmaktadır.

Demografik değişkenler açısından cinsiyet yine anlamlı bir yordayıcıdır (Erkek–Kadın: $\beta = -0,623$, $p<.001$). Yaş değişkeninde yalnızca 24–26 yaş grubunun 18–20 yaş grubuna göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği bulunmuştur ($\beta = -0,249$, $p = .020$). Etnik köken değişkenleri anlamlı düzeye ulaşmamış; ailedeki çocuk sayısı değişkeninde ise 4 çocuk ($p = .035$) ve 5+ çocuk ($p<.001$) gruplarının tek çocuk grubuna göre anlamlı fark yarattığı görülmüştür.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin çokkültürlülük tutumları ile toplumsal cinsiyet algıları arasındaki ilişki ve çokkültürlülük tutumunun, demografik değişkenler kontrol edildiğinde toplumsal cinsiyet algısını yordayıp yordamadığı incelenmiştir. Elde edilen bulgular, toplumsal cinsiyet algısı ile çokkültürlülük tutumu arasında pozitif yönlü ve orta-yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki bulunduğunu göstermiştir. Farklılıklarla ilişkilendirme biçimleriyle toplumsal cinsiyet temelli eşitsizliklere yönelik duyarlılığın birbirinden bağımsız olmadığı; kesişen ve birbirini besleyen tutumsal alanlar olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın regresyon bulguları da bu ilişkiyi güçlendirmektedir. Çokkültürlülük tutumu toplam puanı, demografik değişkenler (cinsiyet, yaş, etnik köken ve ailedeki çocuk sayısı) kontrol edildiğinde dahi toplumsal cinsiyet algısını anlamlı ve pozitif yönde yordamaktadır. Bu bulgu, öğrencilerin kültürel çeşitliliğe yönelik tutumlarının yalnızca “birlikte yaşama” düzeyi açısından değil; aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitliği algısının biçimlenmesinde de belirleyici olduğunu düşündürmektedir. Bu durum da öğrencilerin çokkültürlü eğilimleri arttıkça ataerkil normları sorgulama ve cinsiyet temelli eşitsizliklere ilişkin farkındalıklarının artacağı düşünülmektedir.

Çokkültürlülük tutumunun alt boyutları olan kaygı, tahammül ve ayrımcılık, toplumsal cinsiyet algısını anlamlı biçimde açıklarken; zenginlik ve tehdit alt boyutlarının anlamlı bir yordayıcı olmadığı açığa çıkmıştır.

Demografik değişkenler açısından elde edilen bulgular da tartışmaya değer bir çerçeve sunmaktadır. Cinsiyet değişkeninin güçlü bir yordayıcı olması, kadın öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı düzeylerinin erkeklere göre daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bu farklılık, kadınların toplumsal cinsiyet eşitsizliğini gündelik yaşamda daha doğrudan deneyimlemeleri ve bu nedenle eşitlik temelli farkındalıklarının daha güçlü olabilmesiyle açıklanabilmektedir. Ailede çocuk sayısının özellikle 5+ kategorisinde anlamlı etkisinin bulunması ise geleneksel aile yapılarının ve toplumsallaşma biçimlerinin, öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı üzerinde belirli düzeyde etkili olabileceğine işaret etmektedir.

Sonuç olarak bu çalışma, çokkültürlülük tutumu ile toplumsal cinsiyet algısı arasında yalnızca ilişkisel düzeyde değil; yordayıcı düzeyde de anlamlı olduğunu ortaya koymaktadır. Bulgular, üniversite öğrencilerinde eşitlikçi tutumların birbirini tamamlayan ve kesişimsel biçimde gelişen yapılar olduğunu göstermektedir. Uygulama açısından bakıldığında, üniversitelerde toplumsal cinsiyet eşitliği ve kültürlerarası duyarlılığın birbirinden ayrı alanlar olarak değil; bütüncül bir insan hakları ve sosyal adalet perspektifiyle birlikte ele alınması önem taşımaktadır. Bu doğrultuda ders içeriklerinde toplumsal cinsiyet ve çokkültürlülüğü kesişimsel biçimde ele alan modüllere yer verilmesi, ayrımcılık karşıtı politika ve eğitimlerin kurumsallaştırılması ve kampüs ortamında çoğulculuk–eşitlik ekseninde farkındalık çalışmalarının desteklenmesi önerilmektedir.

Bu çalışmanın bulguları önemli çıkarımlar sunsa da bazı sınırlılıklar taşımaktadır. Araştırma kesitsel bir tasarımı dayanmaktadır; bu durum, değişkenler arasındaki ilişkileri ortaya koymakla birlikte nedensel yorumları sınırlamaktadır. Bu nedenle boylamsal araştırmaların yürütülmesi,

üniversite deneyimi sürecinde öğrencilerin tutumlarının zaman içinde nasıl dönüştüğünü açıklamada daha güçlü kanıt sağlamaktadır.

References

- Allport, G. W. (2017). *Önyargının doğası* (N. Vergin, Çev.). Sakarya Üniversitesi Yayınları.
- Altınova, H. H., & Duyan, V. (2013). Toplumsal cinsiyet algısı ölçeği: Geliştirme, geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 24(1), 9–22.
- Anthias, F. (2001). The material and the symbolic in theorizing social stratification: Issues of gender, ethnicity and class. *The British Journal of Sociology*, 52(3), 367–390. <https://doi.org/10.1080/00071310120071106>
- Bauman, Z. (2006). *Kimlik* (O. Akinhay, Çev.). Ayrıntı Yayınları. ISBN: 978-605-9436-29-8.
- Bourdieu, P. (2001). *Eril tahakküm* (A. Bora, Çev.). Yapı Kredi Yayınları. ISBN: 978-605-5809-98-0.
- Bourdieu, P. (2015). Sermaye türleri (A. Sığırıcı, Çev.). In J. Richardson (Ed.), *Eğitim sosyolojisi için kuram ve araştırma el kitabı* (pp.117–140). Heretik Yayıncılık.
- Brah, A. (1996). *Cartographies of diaspora: Contesting identities*. Routledge.
- Butler, J. (2017). *Cinsiyet belası: Feminizm ve kimliğin altüst oluşu* (B. Tüzün, Çev.). Metis Yayınları. ISBN: 978-975-342-672-5.
- Büyükköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (22. basım). Pegem Akademi Yayıncılık ISBN: 978-9944-919-28-9.
- Çaha, Ö. (2012). Küreselleşme sürecinde kimlik politikaları ve çokkültürcülük. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(21), 621-626.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Lawrence Erlbaum Associates.
- Collins, P. H (1986), Learning from the Outsider within: The Sociological Significance of Black Feminist Thoughts, *Social Problems*, 33 (6): 14-32.
- Connell, R. W. (2019). *Erkeklikler* (2. baskı) (A. Yılmaz, Çev.). Ayrıntı Yayınları. ISBN: 978-605-9801-91-1.
- Crenshaw, K. (1991). Mapping the margins: Intersectionality, identity politics, and violence against women of color. *Stanford Law Review*, 43(6), 1241–1299. <https://doi.org/10.4324/9780203060902-12>
- Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics* (4th ed.). SAGE
- Gurin, P., Dey, E., Hurtado, S., & Gurin, G. (2002). Diversity and higher education: Theory and impact on educational outcomes. *Harvard Educational Review*, 72(3), 330-367.
- Hall, S. (1996). *Modernlik ve kimlik* (T. Yel, Çev.). Ayrıntı Yayınları.
- Jenkins, R. (2014). *Sosyolojik bakışla kimlik* (S. Önal, Çev.). Phoenix Yayınevi.
- Karasar, N. (2021). *Bilimsel araştırma yöntemi* (36. bs.). Nobel Yayınları.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling* (3rd ed.). Guilford Press.
- Kymlicka, W. (2007). *Çokkültürcülük: Liberal bir bakış açısı* (A. Yılmaz, Çev.). İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Narayan, U. (1997). *Dislocating cultures: Identities, traditions, and Third-World feminism*. Routledge.
- Okin, S. M. (1999). *Is multiculturalism bad for women?* Princeton University Press.
- Özgen, N., & Köşker, H. (2019). Çokkültürlülük tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 45–68.

-
- Özkırımlı, U. (2006). *Milliyetçilik kuramları: Eleştirel bir bakış*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Pallant, J. (2022). SPSS kullanma kılavuzu: IBM SPSS ile veri analizine adım adım giriş (N. Ertok Atan, Çev.). Anı Yayıncılık. ISBN: 978-605-170-099-1.
- Parekh, B. (2000). *Çokkültürlülüğü yeniden düşünmek* (A. Yılmaz, Çev.). Phoenix Yayınevi
- Skeggs, B. (1997). *Formations of class & gender: Becoming respectable*. SAGE Publications. DOI:<https://doi.org/10.4135/9781446217597.n5>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2014). *Using multivariate statistics*. Pearson. ISBN: 978-1-292-02131-7
- Türkkan, B. (2011). Kimlik, öteki ve farklılık: Postmodern kimlik tartışmalarına toplu bir bakış. *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 12, 5–18.

ETHICAL DECLARATIONS**Research and Publication Ethics**

We declare that this article is an original work and was prepared in accordance with the principles of scientific research and publication ethics. The article has not been published elsewhere and is not currently under review by another journal.

All sources used in the study have been cited in accordance with academic standards. We declare that the study does not contain plagiarism, fabrication, falsification, or manipulation of data, and that the research findings have been presented in accordance with the principles of scientific integrity.

Author Contributions

We designed, conducted, and analyzed the study and prepared the report for this article. We have reviewed and approved the final version of the article and agreed to its publication.

Conflict of Interest

We declare that there is no conflict of interest regarding the publication of this manuscript.

Funding

This research did not receive any specific grant, financial support, or funding from any public, commercial, or non-profit funding agencies.

Artificial Intelligence (AI) Usage Disclosure

During the preparation of this manuscript, artificial intelligence tools may have been used solely for limited purposes such as language editing, translation assistance, and stylistic improvement. Any AI-assisted translations or language corrections were carefully reviewed and verified by us. Artificial intelligence tools were not used to generate the core scientific content, research design, analysis, or scholarly conclusions. All academic responsibility for the content of the manuscript rests entirely with us.

Copyright and Permissions

We confirm that all necessary permissions for copyrighted materials have been obtained where required and that the manuscript does not violate any intellectual property rights.

Author Approval

We confirm that they have read and approved the final version of the manuscript and consent to its submission and publication.

ETİK BEYANLAR**Araştırma ve Yayın Etiği**

Bu makalenin özgün bir çalışma olduğunu ve bilimsel araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hazırlandığını beyan ederiz. Makale daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış olup başka bir dergide değerlendirme sürecinde değildir.

Çalışmada kullanılan tüm kaynaklar akademik kurallara uygun biçimde atıflanmıştır. Çalışmanın intihal, veri uydurma, veri tahrifi veya manipülasyon içermediğini; araştırma bulgularının bilimsel dürüstlük ilkelerine uygun şekilde sunulduğunu beyan ederiz.

Yazar Katkısı

Çalışmanın tasarlanması, yürütülmesi, analizi ve makalenin raporlama aşamasını birlikte yürüttük. Makalenin son hâlini okuyup onayladık ve yayımlanmasını kabul ettik.

Çıkar Çatışması

Bu makalenin yayımlanmasına ilişkin herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını beyan ederiz.

Finansal Destek

Bu araştırma herhangi bir kamu kurumu, ticari kuruluş veya kâr amacı gütmeyen kuruluş tarafından finansal olarak desteklenmemiştir.

Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Makalenin hazırlanması sürecinde yapay zekâ araçlarından yalnızca dil düzenleme, çeviri desteği ve anlatım iyileştirmesi amacıyla sınırlı ölçüde yararlanılmıştır. Yapay zekâ araçları tarafından yapılan çeviri ve dil düzenlemeleri tarafımızdan dikkatle kontrol edilmiştir. Yapay zekâ araçları çalışmanın bilimsel içeriğinin, araştırma tasarımının, analizlerinin veya akademik sonuçlarının oluşturulmasında kullanılmamıştır. Makalenin içeriğine ilişkin tüm akademik sorumluluk bize aittir.

Telif Hakları ve İzinler

Telif hakkı gerektiren materyaller kullanılmışsa gerekli izinlerin alındığını ve çalışmanın herhangi bir fikrî mülkiyet hakkını ihlal etmediğini beyan ederiz.

Yazar Onayı

Makalenin son hâlini okuduk, onayladık ve yayımlanmasını kabul ettiğimizi beyan ederiz.

Authors' Contribution Statement / Yazarların Katkı Oranı Beyanı

The researchers' contribution statement is as follows / Araştırmacıların katkı oranı beyanı şu şekildedir:

1. Yazar/First author %40,
2. Yazar/Second author %30.
3. Yazar /Third author %30.